

Brassói Lapok

Ara 5 (e)

Hétfő
1931 * május 11

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

106. szám
XXXVII. évfolyam

Ara 5 le

Tálalva van?

Nem is tudjuk, hogyan fejezzük ki: — szörnyűnek ezek a választási kámpányok. Pedig lehetne ez másképp is. lehetne ez ugyanis, hogy végtelenül felcsigázta mindannyiunk érdeklődését. Lehetne ez ugyanis, hogy csapatostól állanánk a ragasztószalagok előtt és falmink a különböző pártok programjait. Az egyes pártok programjait összehasonlítani és a melyik éppen tetszik nekem, — arra szavazok.

Nem tudom, mikor akarják a polgári pártok összeszedni minden erejüket, ha nem most? Nem tudom mire várnak és miért gondolják, hogy nem szükséges, hogy keservesen törjék a fejüket a módszer felett, amelyekkel kormányozni szándékoznak? Nem tudom, vajon a történelem folyamán nem-e éppen napjainkban kellene megmutatni a polgári pártoknak, — ha úgy érzik — hogy hivatás volt és még mindig hivatás polgárnak lenni? Nem tudom, honnan veszik, hogy a tömegek még mindig feltétlenül bizalommal vannak termelési és kormányzási rendszerük iránt és hogy — ellenkezőleg — nem tartanak-e ott, hogy egész szellemi és anyagi arzenáljukkal fel kell, hogy vonuljanak pozícióik védelmére?

Ugy érzem, — bár sokaknak nem fáj érte a szíve —, hogy ebben a még mindig csak a személyi hiúságok tornyain bicsakló öregek tempóban valami egészen szegyenletes lebecsülése rejlik a harmadik rendnek, amely — történelmi távlatból nézve — mégis csak nagy dolog volt! mégis csak történelmi dolog volt! napoleon-i dolog volt! — ez is am forradalmakból született eredmény volt és tartott is egészen kitünően vagy másfél századig.

Érthetetlen akkor, hogy a polgárság és a polgárságot képviselő pártok és politikusok hogyan tudnak méltatlankodni lenni a polgárosodás imponáló korszakához, mindazokhoz az eredményekhez, amiket az utolsó, közel százötven év iparban, tudományban, művészetben létrehívott! Hihetetlen szinte, hogy egy történelmi szerepet ilyen tudatosan, ilyen könnyelműen játsszon el magától egy tömeg, a mely pedig ebben a szerepben hosszú időn át brillírozott, sőt amelynek ez egyetlen szerepe volt, — mert nagyon kétséges, hogy, ha így csinálják, egy új rendezésben akár egy kétszavas szerep is, csak annyi is, hogy „tálalva van” — jut-e neki!

Az ember nézi, figyeli a pártok választási manővereit. Olvassa, hogy X. ur ragaszkodik ehhez és ehhez a körülethez, a melyet odaigért neki a pártvezetőség, de amelyet később elvett tőle. X. ur megkötö magát. A pártvezetőség erre külön ülést tart, nagy aplomballal, amelyről hivatalos kommunikék is adnak ki. Igen, valóban, a pártot szinte felborulás fenyegette, mert X. ur ki akart lépni, sőt más urak is, akik a jelöléseknél sértve érezték magukat. De most már rendben van minden. Az ellentéteket sikerült elsimitani. A párt hívei nyugodtak lehetnek.

Ime. Óriási eredmény. X. ur nem lép ki, mert mégis megadják neki a kért körületet. A polgárság nyugodt lehet. Minden probléma „meg van oldva.”

És még hozzá ki ez az X. ur? Az az ur, aki a legutolsó kormányzásnál államtitkár volt és akinek lakásán, közvetlenül a kormány lemondása után, harminckét millió lej készpénzt találtak.

A volt kereskedelemügyi miniszter ur is zugolódott valamiért. És ki ez az ur? Talán valami egészen speciális termelési és értékesítési elgondolását nem tudta keresztülvinni? Nem. Ez is személyes ügy.

Ennél a volt miniszter urnál viszont a szobalány, otthon a lakásán, hétszáz ezer lejt lopott ki „apránként” a szekrényéből. Hétszáz ezer lejt. Apránként. A szekrényből. Tessék elképzelni mi ez!

De végig az egész vonalon az összes lapokban és az összes üléseken — személyes ügyek halmazát találjuk. Egyetlen párt nem foglalta még pontokba, nem nyomatott manifesztumba, nem plakátrozta még ki, hogy: — tisztelt polgártárs!

Feloszlatják a CFR. tanácsát

Bukarest, május 9.

Ismeretes az a konfliktus, amely a közlekedésügyi minisztérium és a CFR. igazgatótanácsa között robbant ki annak következtében, hogy Valcovici közlekedésügyi miniszter felszólította a tanács tagjait, hogy a jogtalanul felvett tantiemeket, mintegy tíz millió lej végösszegekben, azonnal fizessék vissza a tanács tagjai. Természetesen a tanács tagok hallani sem akarnak az összegek visszatérítéséről, sőt egy, a tegnapielőtt megtartott igazgatótanács ülésen állást is akartak foglalni a közlekedésügyi miniszter határozatával szemben, azonban Jonescu tábornok, a CFR. vezérigazgatója kijelentette, hogy a fennálló szabályok értelmében a tanácsülésnek nincsen joga kritizálni a közlekedésügyi minisztérium intézkedéseit s

hogy ennek a szabálynak érvényt szerezzen, nem riad vissza az erőszak.

tól sem.

A tanács ezután kivonult az ülésteremből, amiből mindenki arra következtetett, hogy a tanács tagjai befogják adni lemondásukat.

Ugyátszik közben meggondolták a dolgot, mert a lemondás elmaradt.

Amint most értesülünk, a kormány most azzal a tervvel foglalkozik, hogy feloszlatja a tanácsot, amelyre megvan minden jogcím.

Ugyanis a közlekedésügyi minisztérium rájött arra, hogy rendkívül sok olyan szabálytalanság történt a vasutnál, amiért a tanács felelős, de ezenkívül is sok tanácstagot a Maniu-Mironescu kormányok szabálytalanul neveztek ki és ami még jobb jogcím a feloszlatásra az, hogy a tanácsnak több olyan tagja van, akik maguk is szállítói a vasutnak, ami aztán igazán összeférhetetlen a tanácsnoki állással.

Ezután várjuk a feloszlatást.

A szigurancának tetszik a jugoszláv példa

Lehetetlen ürügyekkel tartottak vissza sok embert a budapesti mintavásár látogatásától

Negyvenhárom éves nőtől szülői beleegyezést kívánnak

Brassó, május 9.

Néhány nappal ezelőtt szaladta csak végig a világsajtót az a hír, hogy a diktatórikus jugoszláv kormány lehetetlen ürügyekkel akadályozza meg magyar származású állampolgárainak budapesti útját a magyar főváros nemzetközi áru-mintavásárjával kapcsolatban. Világos, hogy a világsajtó nem a legszimpatikusabb kommentárokkal kísérte ezt a hírt, amelyben világos és letagadhatatlan bizonyítékait látta annak, hogy a jugoszláv diktatura ostoba és mindenképpen elítélendő türelmetlen féltékenységgel zárja le határai közé a kisebbségeket. A jugoszláv kormánynak, úgy látszik, oka van arra, hogy kormányzási módszereiről külföldön ne nyilatkozhassanak az elégedetlen kisebbségi állampolgárok! Ez volt az a gondolat, amely végigszaladt a világsajtón.

Tudjuk, hogy Románia nagy híve a lemintázásoknak. Ezt a jugoszláv példát azonban kár volt követni és kár volt különösen most, amikor a külföldi sajtó amúgyis diktatura vádakkal illeti a kormányt és most, amikor ez a kormány választásokra készül. Bizonyos, hogy Jorga nem tud a dolgról, ez viszont nem menti fel őt, mert a miniszterelnöknek mindenről tudnia kell. Tudnia kell arról, hogy

a bukaresti szigurancára a budapesti áru-mintavásár látogatására jelentkező csoportok utasaitól megdöbbenően nagy számban tagadta meg a kiutazási engedélyek kiadását olyan indoklásokkal, amelyek egyformán kelthetnek mosolyt, vagy kínos megdöbbenést.

Sem az első, sem az utóbbi eset nem használ sem a szigurancának, sem a kormánynak.

mi látjuk azt, hogy óriási gazdasági válságban vagyunk, de mi törtük a fejünket rajta, hónapok óta nem alszunk, a legkitünőbb társadalom- és gazdaságtudósokkal léptünk érintkezésbe, tanácskoztunk, de éjet-napot egybevető munkánknak még is volt az eredménye: — ime, sikerült egy olyan tervet kidolgozni, a melynek alapján nyugodtan kérjük a tisztelt polgárság bizalmát, mert mi igenis vállalni merjük, hogy az ország elakadt

nak, sem az országnak. Mire való tehát a jugoszláv példa utánzása.

A társas utlevelek kiadásának megvan a maga szabályzata. A jelentkezőnek igazolnia kell állampolgárságát, katonai állapota, s amennyiben férjezett nő, vagy kiskorú a jelentkező, úgy a férj, vagy a szülő hitelesített beleegyezését. Ha a szigurancra azon a címen utasít vissza valakit, mert az előírt okmányokat nem mutatja be, az ellen nem lehet sok szavunk, bár már igazán itt volna az ideje, hogy a külföldre való utazás lehetőségeit megkönnyítsék. Nagy szüksége volna erre a vasutnak is, amely ma már szinte csak a társasutazásokból lát jóvedelmet. Ezuttal azonban az történt, hogy

a bukaresti főszigurancra teljesen ötletszerűen válogatott ki a Brassó környéki 150 jelentkezőből 41-et. Ennek a negyvenegynek nem szabad kiutaznia.

A férjet elszakították a feleségétől, a gyereket a szülőtől. A hatvan esztendőse feleségnek megengedték a kiutazást, az ugyancsak hatvanesztendőse férjnek nem. Indokot a visszautazásra természetesen találtak. De milyeneket?

Egy hölgyet például, aki 1898-ban született, azzal utasítottak vissza, hogy nem csatolta a szülői beleegyezést.

Egy környékbeli tanítónő esett el attól, hogy Budapestet láthassa, mert okmányai között nem volt ott annak az igazolása, hogy a felsőbb tanügyi hatóságoktól szabadságot kapott az utazás idejére. — S mondja még valaki, hogy nincs szükség a szigurancára? Hiszen még azzal is törődik ő, hogy a tantestület tagjai mennyire teljesítik kötelességüket. Nem volna mindjárt az a helyes, ha utasítaná a kormány

szerkerét kihuzzuk a kátyuból! Alább szökövten, kétszáz, ötszáz, ezerötszáz pontba foglalva közöljük, hogy hogy gondoljuk! Olvassa el! Győződjön meg róla! És aztán szavazzon ránk!

Ez nincs. Ez nem létezik. Ehelyett az vesz igénybe heteket és az borítja fel a belső pártbékét, hogy ki legyen a lista-vezető. Volt talán ezeknek a pártoknak valami egészen intern tanfolyamuk, a melyből az első eminens akarják kiá-

a szigurancát: figyelje a magántisztviselőket is hadd lám, pontosan mennyi reggel a hivatalaikba. Ha nem, úgy nem kapnak utlevelet.

Értesülésünk szerint Kolozsárról összesen hatvanöt utast utasítottak vissza hasonló formák között,

okozva egy csomó anyagi kárt s kitermelve ezzel a dicséretre méltó „tapinta-tossággal” egy csomó jogos elkeseredést. Nyilván erre van szüksége a kormánynak, most, a választások előtt.

Ujabb hiteleket kapnak a vidéki kisbankok

Bukarest, május 9.

A pénzügyminisztérium intervenciójára a Banca Nationala körlevelet intézett összes vidéki fiókjaihoz, amelyben utasítja azokat, hogy a vidéki kisbankoknak új hitelek folyósításával a legmesszebbmenőleg legyenek segítségére.

Meghalt Váradi Aurél dr.

az o. szágos magyarpárt alelnöke

Kolozsvár, május 9.

Ma hajnali három óraker sulyos vesztés érte az erdélyi magyarságot: meghalt dr. Váradi Aurél, a magyarpárt alelnöke. Az elhalt magyar közéleti férfiú néhány héttel ezelőtt sulyosan megbetegedett s azóta nem is hagyta el betegágyát. A legjobb nevű orvosspeciálisták tartottak konziliümöt dr. Váradi Aurél fölött, azonban nem tudták megmenteni az életnek. Tegnap agyvérzését kapott a beteg és ma hajnalban kiszilveredett.

Dr. Váradi Aurél régi erdélyi magyar családból származott. Apja, a néhai Váradi Károly a tordai unitárius kollégiumnak volt az igazgatója s Váradi Aurél is Tordán született 1863-ban, ahonnan a család Kolozsvárra költözött. Itt végezte a fiatal Váradi tanulmányait, amelyeknek elvégzése után ügyvédi irodát nyitott, ugyancsak Kolozsvárt.

Váradi Aurél dr. egyike volt a legjobbnévű kriminalistáknak, a háboru előtti években sok nagy bűnvádi perben szerepelt, mint védő, feltűnésteltető jogügyi tanulmányai jelentek meg, amelyek mind ismertté tették nevét. Már mint fiatal ügyvéd feltűnésteltető publicisztikai cikkeket írt, könyörtelenül támadta a közélet hibáit és Bartha Miklóssal együtt részt vett annak idején az Ellenzék című lap megalapításában. A közéletben is egyre nagyobb tevékenységet fejtett ki és báró Bánffy Dezsővel megalapította az akkori Új Párt-ot. A város ügyeinek intézésében is részt vett, mint tanácsag s ebben a pozíciójában is kérelhetetlen harcosa volt a közéleti tisztításnak.

Az impérium változás után dr. Váradi Aurél teljes aktivitással fektült bele a magyar párt szervezési munkálataiba. Több éven át az elnöki tanács tagja és a párt központjának ügyvezető igazgatója volt.

Dr. Váradi Aurél közéleti szereplésének megszűnése nagy vesztesége az erdélyi magyar kisebbségnek. Temetése hétfőn délután lesz és az unitárius egyházközség, mint a maga halottját fogja temetni.

lasztani? Nem volt. Mi a döntő tehát? Az, hogy ki a nagyobb demagóg, kinek van nagyobb szája, ki szemtelenebb, ki győzi jobban pénzzel, kinek vannak a leghasznosulhatóbb összeköttetései.

Az objektív és a történelem fordulását figyelő szem csodálkozással és érthetlenségével nézi a nagy időket ért, nagy hivatást betöltött, nagy teljesítményeket világra hozott harmadik rendnek ezt az önmaga iránti lelkiismeretlenségét.

SZENÁSSZEKÉR

Budapest, május 9.

A Vígsház a héten egy igen érdekes és értékes darabot mutatott be. A címe: *Szenásszekér*. Finom és választékos jelzőket lehetne pazarolni erre a háromfelvonásos politikai burleszkre, de kár minden fecsegésért. Shaw írta.

A színházi válság elmúlt, legalább itt Budapesten úgy látszott ebben az évben, hogy elmúlt s így nyugodtan meg lehet írni azt, milyen csapnivalóan ostoba dolog az, amit mi ma színpadi kultúrának nevezünk. Előfordul ugyan, hogy egy-egy darab ügyesen, sőt érdeklődően van megalkotva, nagy általánosságban és pedáns részletekben azonban kínzó számszágokat és közhelyeket harsognak felénk a kulisszák irányából. Ha az emberi fejlődéstörténet forrását csak a színpad képeznék, el sem hinnék, nem is sejtjük, hogy olyan öreg állatok vagyunk, mint amilyenek valóban vagyunk. Harminc-negyven ezer éve fejlesztjük mind egyenesebbre a hátgerincünket, mind boltozatosabbra a koponyánkat, értelmünk oly széleskörű, hogy szinte-szinte már elhisszük, hogy tényleg lényegesen különbözünk a csimpánzoktól, oly mesterien és aggály nélkül tömeggyilkolunk, hogy bestialitásunkat magasrendűségnek ítéljük a tigris vérszomjával szemben, szóval öreg és kifejelett szamarak vagyunk ugyanakkor, amikor a színház infantilisabb, mint valaha is volt.

A színpad problémakörét kitölti egyetlen s özönvizeletű fogalom: a szerelem.

Illetve nem is a szerelem, ami, mint biológiai folyamat igen változatos és furcsa valami, hanem azok a körülmények, melyekkel a társadalom a szerelmet megcsönkította, agyonlányított és tönkrezuzta. A színpad problémája ma nem kevesebb és nem több, mint házasság és vidéke.

Ugyanazok a kérdések és ugyanazok a feleletek, ugyanazok a sérelmek és ugyanazok a gyógymódok, mint huszezer évvel ezelőtt. Igaz, jó ósatyáink bunkósbottal intézték el differenciáikat. Mi pedig revolverrel, vagy karddal cselekedjük ezt. De a lényeg nem változott. A probléma mimagunkkal együtt az ősrégi maradt, csak eszközeink célszerűsödtek.

Igaz, lehetséges az, hogy sohasem is fogunk változni. Megeshet, hogy tizezer év múlva ilyeneket fognak mondani a színpadról:

— Barátom, hogy milyen barbárok voltak még 1900. körül is az emberek! Valami nehéz vascsőből egy acélkupakot töveltek ki és átlukasztották asszonyaik bőrét. Gondolták volna azok az öslények, hogy utódaik majdan megnyomnak egy gombot, finom sugarakkal a pillanatot milliomodrészre alatt elemeire bontják hűtlen kedvesüket és szétszórják tizezer irányban, a világmindenség végtelenségében?...

Hát gondoljuk mi ezt?

Sajnos, csak ezt gondoljuk. Feltételezzük maradékaikról, hogy technikusabb állatok lesznek, mint, amilyenek mi vagyunk.

★

Shaw darabja kitűnő. A cselekmény... illeve ez nincs benne. A párbeszéd 2000-ben játszódik le, egy ultrademokrata államban, melynek Magnus király áll az élén.

Ez a Magnus király (Hegedűs Gyula alakítja mesterien), az első felvonástól a harmadikig rendkívül bölcs dolgokat mond. Viszont, körülötte mindenki, a miniszterek, a politikusok, a felesége és a szeretője, kétségbeesetten ostobák. Amit az ország kormányzásáról az okos király és hülye környezete beszélnek, az a „Szenásszekér” meseje.

Színporkázik, csillog, vakít, szur a shawi szatira.

Ebben a darabban legalább rendkívül szellemes dialógusokat hall az ember. A jelenetek tele vannak cinizmussal, rosszakarattal, gunnyal, fölényel. Az emberek züllöttek, korruptak, korlátoltak, ellenszenvesek. Csak a király filozófus, kitűnő elme, derék ember. Szelleme és tehetsége annál kiválóbbnak látszik, mivel a darab összes többi figurái mérsékeltlen agyalágyultak. Ő méternyire kimagasodik megfontolt nyugalomával, enyhe derűjével, maliciájával, paradoxonaival a többiek közül.

Minden Shaw-darabban van egy ilyen kiváló, rokonszenves szellem a degenerált szereplők között. Ez az egy kiváló jelenti és személyesíti a szerzőt.

Hát ez érdekes. Politikai burleszk. Végül valaki, aki színpadon hozzá mer nyulni a budoir területén kivüleső kérdésekhez is.

Szóval, egy-egy kivétel akad, azonban ez csak erőlteti a szabályt, hogy a színpad általánosságban megrekedt az erogén zónák mozsaraiban s reflektoraival csak a házassági háromszög harmincezer éves hajszál-különözeteit világítja meg. E szempontból aztán nem állapítható meg értékkülönbség a műfajok között. Mindegy az, hogy operettből, színjátról, vagy tragédiáról van szó Egykutyá. Ugyanazt az eseménykört dolgozzák fel, különböző időrendi állapotokban.

Az operett a him és a nőstény viszonyának a kezdetét jelenti. Ebben a kezdetben mindig van operettszerűség, vagyis bohózat, drámai elemekkel. Géraldy néhány sorban művészi kifejezőerővel ad képet ez örök kezdeti tragikomédiájáról:

Jaj, úgy szerettek! Ugy szerettek!
Hallod? Bolond vagyok. Bolond...
Ezt zugom egyre a szívednek...
De úgy szerettek! Ugy szerettek!...
Szerettek! Érted, drága, mondd?
Nevetsz? Hülye vagyok valóban?

Igen, uram, Ön hülye valóban. S ez az operett.

A színmű ugyanez 3-4 év múlva. Jobb esetben 7-8 év múlva. Csak a főszereplők száma szaporodik. A nemi segédsejlesztet megjelenik és igyekezik a három felvonást csiklandó erotikával kitéltetni. A házasság háromszöge recseg, ropog, szakadozik. Minél ügyesebben ropog, annál jobb a darab.

A tragédia ugyaneznek a dalnak a végbe-fejezése.

„Egymásnak adtuk a két életünk örökre... S visszavesszük most iszonyattal!”

Operett, színjáték és tragédia egyazon do-

Ahogy mivelünk elbánnak

Vasraverték, mert elvesztette a vasúti jegyét

Izgalmak a Szatmár-bikszádi vonaton — A száz lejt eltette a kalauz, de az utast átadta a csendőrségnek — Csendélet a sárközi csendőrségen

Sárköz, május 9.

Hiszen nem nagy eset, az bizonyos. Még azt sem mondhatjuk, hogy megverték a csendőrségen az avasujvárosi soffőrt, aki nem találta meg elég gyorsan a vasúti jegyét. Csak vasraverték. Csak a kályhához bilincseltek a sárközi csendőrségen, minnekutána a vasúti kalauz elvette tőle a száz lejt. Nem vérlázító, nem fölháborító dolog történt, csak halálosan elszomorító ez a sárközi eset, amely egész életünk bizonytalanságát mutatja, amelyből élénk táru, hogy életmegnyilvánulásaink, mozgási szabadságunk, egész emberi mióvultunk teljesen alá van vetve egy-egy vasúti kalauz ideges hangulatának, egy hivatalnok kényének, egy-egy csendőr tülbuzgalmának. Csak egy szó kell és úgy elbánnak velünk, hogy éjszakára odavasalják az embert a sárközi csendőrség vaskályhájához.

Kovács Zsigmond soffőrnék Szatmáron volt dolga. Az avasujvárosi vasúti állomáson megváltotta a jegyét és fölült a Bikszád felől jövő keskenyvágyányura. Jött a kalauz a jegyeket vizsgálni. Mindnyájan nyugtalanok vagyunk egy kissé, mikor a kalauz jön. Az ember sohasem tudhatja, hogy a jegykiadásnál nem tévedett-e a pénztáros. Mert gyakran megesik az ilyesmi, aztán kész a baj. A harmadik osztály keskeny szakaszában elkezdtek gombolkodni az emberek. A kalauz már ott állott Kovács soffőr előtt, aki egy másután kutatta végig a zsebeit, meg a tárcáját, meg újból a zsebeit és ismét a tárcáját.

— Pedig megváltottam a jegyet, — mondja fokozódó zavarral, miközben az utasok figyelmének központjába került.

— Jó, jó, — mondja a kalauz, — hát adja ide a jegyét, ha megváltotta.

Ujabb keresés, a zsebek kifordítódnak, a berzlit még idegesebben kutatja az utas. A kalauz kezd türelmetlenkedni és megjelenik ajkán a gunymosoly:

— Szóval, nincs meg a jegye, pedig megváltotta. Na, majd Sárközön lesz ideje keresni. Ott leszállítom és átadom a csendőrségnek. Ott elrendezik a maga dolgát.

A csendőrség emlegetésére az egész szakasz elkomorodik. Hiszen nem tudunk arról, hogy valakit is megpofoztak volna a sárközi csendőrség, de azért nem jó az embernek a csendőrségre kerülni. Még egy elvesztett vasúti jegy miatt sem. Kovács Zsigmond tiltakozni próbált a leszállítás ellen. Neki eszére

lognak három különböző fázisát elevenítik meg. Egyébként lényeges ellentét és értékkülönbség a műfajok között nem fedezhető föl. Vakard meg a sorstragédia hősét és kibujik belőle a bonvivánt. Adj Voronoff-injekciót korunk szomorujátékának és szemeid előtt áll az énekes bohózat.

Részemről rendkívül unom az egészet, ritkán és ingyen járok színházba. Inkább elméletben foglalkozom az ügygel s azt mondom, operett előnyben, abban legalább táncolva lesz.

★

A „Szenásszekér” persze kivétel. Alapeszméje nyilván az az ősi angol aforizma, melyet Macaulay így fejezett ki: „A király más nemzeteknél szobor, nálunk házi butordarab.”

Ezzel a shawi királlyal már úgy bánnak 2000-ben a polgárok és miniszterek, mint a kutyával. Fenygetik. Kiabálnak vele. Fogdd be a szád! Elcsapunk! Mars!

A király tüir, hallgat, félrehuzódik. Közben azonban okosan intrikál, egymás ellen uszítja az embereket, hazudik, elgáncsol, ravaszkodik, szónokol, könyörög. Szóval, kormányoz.

Közjogi sulya egyenlő a nullával. De viszont ezse van.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A „Szenásszekér” alapján egy politikai álom. A forradalmi Shaw látja, hogy a demokratikus államrendet Európaszerte hogyan helyettesíti be a monarchista központi hatalom. Husz évvel ezelőtt a királyok még burtoradatok voltak. Ujabbban kezdenek ismét uralkodók lenni.

Az írónak fáj a radikális állameszmények porbadulása. S mivel kiegyező természet, alkudni kezd. Ha a király mindenáron kormányozni akar, hát kormányozzon. De az eszével.

Az egész színjáték utópisztikus jellegű. Ez zódik rajta, hogy gondolatait a levegőből meiritette. Hogy nem tud és nem akar ugyanezzel a problémával a jelenben foglalkozni.

Az egész olyan messiás időpontban történik, olyan távoli régiókban játszódik le, olyan valóságértelen, annyira idegen a mi mai szomorú életünkétől, hogy a végén hiányérzetünk támad. Az előadás végén meg is jegyeztünk egyik ismerősömnek, hogy kitűnő zseni ez a Shaw, de egy-két táncszámot jazz-kísérettel, be kellett volna illeszteni a „Szenásszekér” felvonásaiba.

Legalább lenne ebben a politikai szónoklatban valami, ami nekünk szól.

Mikes Imre

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KOLOZSVÁRI LEVÉL

Tilea vezekelni fog, amiért kiakart lépni a nemzeti pártból. Lázár Illés elégtételt kapott Maniutól. Tudja ön már, hogy mi a — terraszadó? A kisebbségi kereskedőnek nem fizet a város. Aki egyenesen a pénzügyminiszternek küldi be az adóját

Kolozsvár, május 9.

HALISTENNEK OLYAN ROSSZUL MENNEK A BOLTOK, hogy az emberek ráérnek a politikával foglalkozni. — Most például a nemzeti parasztpárt kolozsvári tanácsosai állnak az érdeklődés központjában, Most szívrognak ki azok az apró, de annál érdekese-

Tilea

seh pikantériák, amelyekről nem esett említés sem Maniu expozíciójában, sem a hivatalos kommunikációban. Például — a Tilea-ügy egyelőre nyugvópont-hoz jutott. A volt miniszterelnökségi államtitkár nemmarad az ismét ellenzéki kényver-be csöppent nemzeti parasztpártban. Nem

nagy lelkesedéssel, de visszavonta a kilépési nyilatkozatát. Persze, nem ment egész simán. Vajda Sándornak sok kellemetlen órája volt, amíg a mindenképpen érvényesülni vágyó miniszterjelöltet meggyőződésre tudta bírni Tilea kilépése nagyon kinosan érintette volna Vajdát, aki eddig még összes protezsztjával pórolt járt.

Tilea az utolsó pillanatban megmondta magát és megjelent Maniu előtt. Azt, hogy Maniu miket mondott az ambiciózus ex-államtitkárnak, csak ők ketten tudják. A kihallgatásról Tilea nagyon kesernyés arccal jött ki — és részt vett a párt intézőbizottságának ülésén. Mint nagyon csendes, hallgatólag szemlélő. Tilea megkezdte a vezeklést Azt mondják, hosszu lesz.

★

EGY MÁSIK ÉRDEKES MOZSANATA a nemzeti parasztpárt intézőbizottsági ülésén a máramarosi konfliktus elintézése volt. Máramarosban, mint ismeretes, évek óta ádáz küzdelem folyik dr. Lázár Illés volt kamarai alelnök és dr. Jurga Gábor vármegyei prefektus között. Nem annyira elvi, mint inkább morálba vágó személyi harc ez, amely két ségtelenül dr. Lázár Illés a szimpatikusabb küzdőfél. Jurga dr. politikai és közgazgatási multjában sok a kellemetlen reminiscencia. Például a borsai tűz. És még sok egyéb. Még anyagi ügyek is, — amint mondják. Most, hogy a sok ráérő idővel járó ellenzéki sors olyan meglepetésként jött dr. Lázár Illés erőlyesen fellépett, hogy döntse el végre az illetékesek: — ki az új Máramarosban, és Maniu döntött. Elégtételt adott dr. Lázárnak. Jurga Gábor és egyik fegyvertársa kiléptek a pártból.

Lázár

SOK BAJ VAN EZEKSEL A VÁROSI ÜGYEKSEL IS. Akár mindennap lehetne írni róluk. Most például a szegény cukrászok és kávéosok akarja behozni a bős táncs azt a deficitet egy nyár alatt, amelyet összei elődei csináltak 12 év alatt. És elég furlangos módon. Kitalált egy új adót, — a terraszadót. Nem is most találta ki. Valamelyik ötletesebb régi rezsim jött rá arra, hogy a kávéosok és cukrászok nyári kertjei után — adót lehet szedni. Hiszen a városi aszfaltot foglalják el. Megvan ez a különös adó másutt is, de a modern nagyvárosok még Erdélyben sem ismerik. Kolozsvár, mint Erdély fővárosa, — kivétel.

★

A VÁROS NEM TUD FIZETNI. Megirtuk már nem is egyszer. Nem tudja kifizetni többek között azokat a kereskedőket sem, akik a munkanélküli segélyezés természetbeni részét szállították. Jár nekik még valami másfélmillió lej. Nagy pénz a mai szűkös világban. Emiatt már husvét előtt zavarok állottak be a munkanélküliek ellátásában. A kereskedők kértek, könyörögtek, rimázkodtak és fenyegetőztek. A város nem fizetett. Csak azt ígerte szóban és írásban, hogy majd ekkor, majd akkor. A kereskedők most is naponta járnak a városhoz a pénzükért. Amikor már megunták az automatikusan előretelődő ígért-terminusokat, elhatározták, hogy a vá-

ros utalványokra nem szolgáltatnak ki több élelmiszert, a munkanélkülieknek. Meg is tették. A munkanélküliek erre valósággal megostromolták a városházi hivatalokat. — Csendőrség, rendőrség, riadalom. Két embert letartóztattak.

És azóta a város más cégekhez adja az utalványokat. Otthagyták a régi szállítókat. Nagyon pökhendi módon viselkedtek. Pénzt mertek kérni a kiadott áruért. De fizetni, — azt most sem tette a város. Hadd várjanak azok a kereskedők. A városi adókkal már nem így van persze. Azokkal nem lehet várni. Csak a követelésekre.

Van itt még valami, ami meggondolkoztatja az embert.

A régi szállítók, akiket nem fizettek ki, csodálatos módon csupa kisebbségi kereske-

dők voltak. A mostani szállítók véletlenül mind románok. Vajon ezeknek fog fizetni a város?

★
ARGETOIANU MINISZTER már annyiféle funkciója mellé, amelyet az új kormányban betöltött, most egy újabb, váratlan elfoglaltsághoz jutott. Adóbeszedő lett. Aminek a története a következő:

A gazdasági válságra való tekintettel a pénzügyminisztérium elrendelte, hogy az adót havi részletekben is lehet fizetni. Van, aki havonta sem tudja fizetni. Például az állami tisztviselők és különösen a nyugdíjasok,

Argetoianu

A Szovjet és a revízió a magyar képviselőházban

Pakots József a romániai magyar kisebbségről interpellál

Bukarest, május 9.

Érdekes ülése volt tegnap a magyar képviselőháznak. Az ülésen, amelyen főleg külpolitikai kérdésekkel foglalkoztak, elsőnek Kornis Gyula kultuszminiszteri államtitkár szólalt fel, aki a külügyi tárca költségvetésével kapcsolatban a szovjetproblémával foglalkozott. Kornis világösszefogást sürget Oroszország ellen, még pedig egy hatékony bojkott alakjában.

— De mindenki üzleteket köt velük, — hangzott a jobboldalról.

— Magyarország a tízevelőtti szenvedésével jogot szerzett ahhoz, — fejezte be Kornis, — hogy a kérdéssel foglalkozzék és felvesse egy nemzetközi akció gondolatát.

Wolff Károly a békeszerződések ellen szólalt fel.

Pakots József adatokat olvas fel arról, hogy Csehszlovákia mennyi fegyvert száll-

ít Jugoszláviának, Romániának és Lengyelországnak. Majd hosszasan beszélt a kisebbségi kérdésről és utal arra, hogy Romániában a kisebbségek nem kapják meg törvényben biztosított jogukat, így Erdélyben az iskolák és az egyházak nem jutnak a megillető államsegélyhez és a tisztviselők nem kapják rendes nyugdíjukat. Kéri a külügyminisztert, hogy a külföldi tárgyalásokon adjon hangot Magyarország elkeseredésének.

Láng Boldizsár Európa érdekében sürgeti a békerevizitót.

Lukács György: — A háborús veszedelmet nem a revízió, hanem a revízió elmaradása jelenti.

Végül Peyer Károly (szociáldemokrata) beszélt, aki a danzig korridort a világtörténelem legigazságtalanabb intézkedésének tartja és éppen ezért a revíziós mozgalom élén — szerinte — Németországnak kell állania.

Szemtől-szembe Brandsch Rudolfal

A kisebbségi államtitkár mindent visszavon és ígéri, hogy jó barátja lesz ezentúl a magyaroknak

Bukarest, május 9.

Hogy a kisebbségi államtitkárság felállítása milyen nagyszerű sakkhúzás volt a Jorga-kormány részéről, ezt legjobban az a feltűnő idegesség bizonyította, ahogyan a nemzeti parasztpártban Brandsch Rudolf kisebbségi államtitkári kinevezését fogadta. Maniu tíz éven keresztül mindent megígért a magyaroknak, a németeknek és amikor kormányra került és itt lett volna az ideje, hogy a reugeteg ígért-váltók közül akár csak egyet is beváltson — semmi egyebet nem tett, mint prolongálta az ígért-váltókat.

Maniu e sorok írójának személyesen diktálta tollba, hogy „ha kormányra jövünk, első teendőink közé fog tartozni, hogy sürgősen elkészítsük a kisebbségi statútumot...”. És Maniu soha sem tagadta le ezt a nyilatkozatát. Sőt a két és fél éves kormányzás alatt állandó lázas munka folyt ebben az irányban. Maniu egyenes kívánságára egy parlamenti bizottságot szerveztek, melynek az lett volna a kötelessége, hogy a statútumhoz szükséges adatokat összegyűjtsék Pop Ghita kéthónapos európai tanulmányútra ment, aztán hozza látót, hogy a kisebbségi statútum pontjait összeállítsa. Szóval... nem történt semmi.

Most alig pár nappal ezelőtt a parlament gyászos feloszlása alatt, a kamara nagy előcsarnokában néhány percig alkalmunk volt Maniuvall beszélgetni:

— Mi a véleménye elnök annak a kisebbségi államtitkárság felállításáról? — tettük fel Maniunak a kérdést.

— Jaj az isten áldja meg, ne kérjen választ erre a kérdésre — mondta Maniu. Végeredményben Maniunak tökéletesen igaza volt. Már maga a kérdés is tapin-

tatlanul volt feltéve, Maniu, ak. nagyszerűen ismeri a kisebbségi kérdést, semmit sem tett a kisebbségi probléma megoldására. Jorga, aki századrészt sincs annyira informálva erről a problémáról, hivatalba lépése második napján felállította a kisebbségi államtitkárságot.

Hát ez bizony érzékeny különbség.

Az igazság kedvéért meg kell azonban jegyeznünk, hogy a kisebbségi államtitkárság felállításának gondolatát Titulescu már Londonból hozta magával Titulescu, aki odakint élt Londonban. Genfben — tisztában volt ennek a problémának a nagy horderejével és amíg kartogott vele a vonat Románia felé, már ott elhatározta, hogy a kisebbségi problémák elintézésére államtitkárságot szervez. Ezt a tervét örökségképpen hagyta Jorgára. Viszont ebből a szempontból nálás tanítványának bizonyult. Amikor kinevezték miniszterelnöknek, táviratozott Brandsch Rudolfnak, felajánlotta neki a kisebbségi államtitkári állást — és Brandsch Rudolf ma ott ül a fantasztikus pompával berendezett Cantacuzino-palota egyik legszebb termében.

SZEMBER BRANDSCH RUDOLFFAL.

Furcsa és nem mindennapi volt a találkozásunk a kisebbségi miniszterrel. — Eppen e sorok írója volt az, aki először hívta fel az erdélyi közvélemény figyelmét a Brandsch-féle politika veszélyeire. Legalább két tucatnyi cikkben, közleményben bizonyítottuk, hogy a Brandsch-féle kisebbségi politika, mely tisztára Maniu ígéreiteire támaszkodik, biztos csőddel fog végződni. Szomorú elégtétel részünkre, hogy minden jóslatunk szóról-szóra bekövetkezett. Maniu megbukott, magával

akkor sokszor hónapokig nem kapják meg a járandóságukat attól az államtól, amely az adót azonban szigorúan követeli rajtuk. Az egyik kolozsvári özvegy nyugdíjasnő a legutóbbi nyugdíjfizetésekor kapott néhány száz lejt és nehogy baj legyen, az egész összeget elvitte a harmadik számú adóhivatalhoz. Ennél többet igazán nem tehetett. — Az egész nyugdíját oda akarta adni adóba.

Az adóhivatali főnök pedig — nem fogadta el. Nem holmi emberbaráti szempontból, hogy hát miből is fog megélni egész hónapon, vagy hónapokon át, (ki tudja, mikor lesz megint nyugdíjfizetés?) az a szegény özvegy. Ó, nem. Azzal a megokolással tagadta meg a havi adórészlet elfogadását, hogy az adófőkönnyben nincsen elég rubrika. Negyedévi fizetésre van beosztva és nem hónapokra. — Mondanunk sem kell, hogy ez az indoklás, — nem igaz. Az adófőkönnyben először is van vagy tíz rubrika, ahová a lefizetéseket be lehet vezetni. És ha nem lenne? Tessék kettősztrani a rubrikákat!

Az elutasított özvegy nyugdíjasnő pedig, mint kötelességtudó állampolgár, fogta magát, vett egy póstatutalványt és az adóját elküldte Argetoianu pénzügyminiszternek. — A kellő magyarázattal persze.

És most érdeklét körökben (és ki nem az manapság?) érdeklődéssel várják a további fejleményeket.

Bányai Ernő

vitte a tucatjával be nem váltott ígértét, — és Brandschból miniszter lett.

— Örömmel ragadom meg az alkalmat — kezdte Brandsch Rudolf nyilatkozatát — hogy nyilatkozhatom. Ebben az állásomban soha sem fogok különbséget tenni egyik, vagy másik kisebbség között. Be fogom bizonyítani, hogy nem vagyok ellensége a magyaroknak...

— Emlékszik miniszter ur az egyik németnyelvű bukaresti lapban leadott cikkére, melyben külön kisebbségi törvényt sürgetett a németek és külön a magyarok számára?

— Igazságtalanságot követnek el velem szemben, ha ezt a régi cikkemet fejemre akarják olvasni. Én ma az összes kisebbségek államtitkára vagyok és előre kijelentem, hogy minden magyar részéről ért támadást azzal fogok viszonozni, hogy minden keserűség, vagy megbántódás nélkül az önk érdekében dolgozni. Igenis — kérem írja meg lapjában — jó barátja vagyok a magyaroknak...

Pontosan feljegyeztük a kisebbségi államtitkár szavait. Eltesszük ezt a nyilatkozatot és várunk.

f. a.

Adományok a sófalvi tűzkárosultak javára

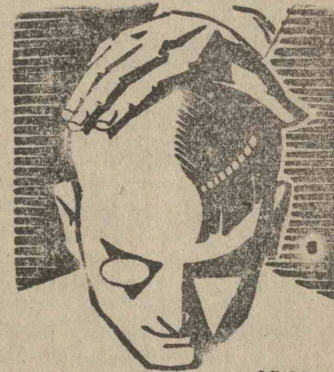
Brassó, május 9.

Legujabban a következő adományok folytak be:

Komlóssy Károly gyógyszerész Sárköz gyűjtése 1.210 lej, Benkő Kálmán Zlatna 100, Kupfermann Jenő Galoczás 100, Jenei Zsigmond Piski 200, Telegdy Rózsi Piski 100, Lengyel Ferencné Piski 50, Bede Sándor áll. ig. tanító, Papolcz, papolczi tanító gyűlés alkalmából gyűjtött segély 500 lej, Csauz Károlyné Jerbus 50, Ráduly Zsigmond Brassó 100, Pataky József Szilágysomlyó 100, Székely Gyula Brassó 100, Csiszár Róza Brassó 100, Demeter Domokosné Brassó 100 lej, Szőcs György Brassó, 100, Gáspárik János Brassó 500 lej.

100. számú lapunkban kimutatva 6.950

A mai kimutatásunkban 3.410 lej. Eddigi gyűjtésünk összege 10.360 lej.

Nem hull ki

a haja, ha a

PETROLE HAHN

hygienikus lotiot használja, mely biztos hatása hajhullás, korpá és a fejbőr viselkedése ellen.

A PETROLE HAHN

megtisztítja és fényessé teszi a haját anélkül, hogy zsírosítaná. Megrögzíti a frizurát és megőrzi annak természetes báját.

Kapható:

Gyógyszertár, drogeria, illatszertár üzletekben, fésülőszalonokban stb.

Képviselet Romániában:

Agence Générale Française en Roumanie (Ernest Thirlet)

Str. N. Filipescu No. 12. — Bucuresti.

Megnyit: Szig. 269 Uj szálloda!
NEW-YORK
BUKAREST, CALEA GRIVITEI 143
(a Gara de Nord mellett)
és „HOTEL MARNA”, Buzești 3.
Egyszeres szobák 100—120 lejig kétágyas szobák 140—160 lejig, beleértve az összes illetékeket. Modern kényelem, központi fűtés, meleg és hidegvíz, minden lakosztályban parkett, előszobák kiszolgálás.
A tisztviselő és utazó uraknak engedmény.

(Minden jog fenntartva).

(74-ik közlemény)

Egyedül maradt. Halálvivódásában villámszerűen cikázik át az agyán a gondolat, hogy megérették. Azért nincs segítő keze, azért nincs nyugtató simogatása.

Megérették, mint annyi más. S most hallgatagon nézik, hogy mulik ki az árnyékvilágból.

Elrabolták tőle az életet, a gyereket, a földet, a házat. Gaz gyalázat volt minden türelem és minden megbékélés.

A mérge már áthatotta egész testét, a görcsöktől félig eszméletlen, de az a tudat, hogy az asszony mérget tett ételébe, s úgy pusztítja ki az árnyékvilágból, mint ahogy a patkányt szokás, először és utoljára felkelti benne összes szenvedélyeit. Egy pillanatra lebírja az elképzelhetetlen fájdalmakat és féregszerű gyengeséget, a kétségbeesés, a düh és a félelem fellobbantják akaraterejének hamvadó zsarátját. A féktelen indulatoktól hajtva, felemelkedik ágyában és testét kilöki a párnák közül.

Az asztal felé, ahol a felesége mozdulatlanul ül és szánakozó hang nélkül nézi végig utolsó tusáját.

Az asztal felé, hogy lebonyolítsa a nagy leszámolást, a kötelező igazságtévest. Két összeszoruló ököllel, egy rettenetes roppanással. Hogy éltének mérlege az elmúlás nagy kozmoszában ne legyen olyan rettenetes passzív.

Azonban a tetthez már nem futja erejéből.

Az ugrásszerű lendület a levegőben megtörik, az emberfölötti akarat megtorpan, a vak ember kinyújtódik a levegőben és tompa puffanással lezuhan az ágy mellé a földre. Fejtől szék áll az ágy mellett, ebbe reccsenve vágódig bele a koponyája.

Eszméletlenül terül el a padlózat hajódeszkáin.

Már túl van mindenben, ami idetartozna ebbe a felforralt levegőjű, petróleumgőzzel átitatott szobába. A test és a lélek nem küzdenek többé az életért, nincs többé égető fájdalom, vonító jajveszkelés, gyerek és föld, kétségbeesés és bosszu.

Megbékélve nyulik el a földre, egyik lába fent akadt az ágy vasán, részutosan lefelé csüng a test, mint amikor a suhanc vad játékokat jaccik és hempergéseikkel közepette lehetetlen szögben megnyugszik egy pillanatra. A testnek és léleknek nincs köze már az élet durva és véres tudataihoz. A gyöngülő hörgés, a végtagok egy-egy rángása, az izmok megrevedése már a reflexek halálszagu birodalmába tartoznak.

A széken még ott áll a tányér, melyben a zsíros tyukleves magába sűrítette az élet legmeddőbb reményeit és a halál legkönnyörtlenebb valóságait.

A kanál csörömpölve hullik le a földre, éppen a férfi nyitott szája mellé.

Lehet, hogy a szellem távoztában még felfogja a nikkelt finom csengését. Ki tudhatja? A test, a durva gramofonszerkezet összeroppanhat, de a szellem, a guózisok e végtelen, isteni melegágya testetlen és színtelen és szagtalan, érintetlen és felfoghatatlan szárnyakon ott lebeghet az elhasznált masina fölött és az örökkévalóságba olvadó megnyugvással figyelheti még a földi gyalázat utolsó, mocsári lidércfényeit.

Talán hallja a kutya riadt szűkölését az udvaron, a szék roppanását, a kanál csörgését, a lámpakanóc sercegését.

Talán hideg fölénytel végigsiklik még a lét ellapozott oldalain, végigpillant az egész határon, nagy földdarabokon és szellérparcellákon, utatlan utakon, tájakon s embereken. Benéz a koponyák mögé és látja a megbilincselte, fejletlen szellemeket és besuhan a szív kamráiba, melyekben embriópicinyek a lelkek. Felméri az iszonyú távolságot, mely a lét parancsait a magasabbrendű embertől elválasztja.

Azután megnézi önön tetemét, melyből huszonöt perc alatt elköltözték minden energiák s megnézi az asszonyt, aki csurgó verejtékek, feldokolva, kifordult szemmel, ziláltan, önkívületben ül az asztal mellett.

Egy perccel előbb még szétroppantotta volna a koponyáját, gyilkos kapcsolással összeszorította volna a torkát.

Most már távol áll tőle a szenvedély és a bosszu. Pillantásával az egész háttart fogja át, az egyéni cselekedetekben meglátja a közösség tragédiáját s egyetlen büntetben az egész társadalom felelősségét. Nézi az apró életek katasztrólik.

fájt, hogy sodródni jóba-rosszba, hogy küzdenek az élet ingoványán, milyen rabszolgái földnek, pénznek, rendnek és rendszernek.

A gyilkos nem kevésbé szerencsétlen, mint az áldozat.

Egyre feljebb emelkedik, átolvad a háztetőn, már az éterben lebeg és mindinkább elveszti kapcsolatát a földi dolgokkal. Csak mesziről és halványan látja már, hogy oldalt fordulva és elnyújtott karokkal egy holttest hever a földön. Az arcvonásokat már ki sem veszi, a fényárban uszó szobából csak két sötét üvegkorongka csillog feléje.

Teljesen közömbös az elhasznált porhüvellyel szemben, mely elesett a leves, a tányér és a kanál frontján.

Egy ismerősnek tetsző figura, mely eddig szoborszerűen meredt volt, éledni látszik. Reszkető lábakkal feltápáskodik helyéről, majd hirtelen rohanni kezd, kivágja az ajtót, kint terem az éjszakai uccán és eszeveszett léptekkel, kintornás kornyikálással jajongva szalad a házak során.

A nyitott ajtón keresztül a szél beseperi a havat a szobába. A lámpa egy ideig birkózik a légrohammal, majd a kanóc nagyot lobban és a fény kialszik.

A vak fekszik a földön, nem érez a áradó téli fagyból semmit sem.

VIII.

A vendéglős alkonyatkor átment Szendi Marihoz. Az özvegynél szokás ellenére nem volt látogató. Csak ketten ültek a szobában, az asszony és az egyik béresfiu, Tódor Ferenc.

— De magik vannak...

Ezt éllel mondta, kihangsúlyozta, hogy magik. Rossznyelvű ember volt világeletében, most is siet rációzni, hogy ketten vannak, egyedül vannak, együtt vannak. Az urnó és a béresfiu.

Mintha nem volna köztudomásu, hogy így együtt vannak már közel esztendeje. Nagyon bővérű asszony Szendi Mari, elvesztegetett már két férjet, elkoptatott husz embert, most erre a fiatal legényre vetette ki hálóját. A fiu hat hónapig kint feküdt az istállóban, rosszabb dolga volt, mint a marhának. Dolgozott, napkeltektől késő estig, nem volt nyugta egyetlen percig sem, az igás állatnak sem lehetett sanyarabb sorsa, mint neki. Egy éjszaka azután kinyitott a konyhaajtó, az asszony kiállt a tornácra s lekialtott az udvarra:

A köhögés pusztításai

A mellbajok új kezelési módszere

Szenzációs eredmények az „ALDA” SZIRUPPAL

A bromoform és sulfo-gaiacolat de potassium fertőtlenítő hatása

Ot év alatt több mint 500 000 üveget adtunk el

Sz 21093

Semmi súlyosabb tünet, mint az akut köhögés, máris elég bizonyítéka annak, hogy tüdeje gyenge. Az idült bronchitis is megújul a legkisebb hűlés esetén. Jönnek a hurut, az asztma és a tüdőgyulladás, az emberiség eme ellenségei és kísértükben a tengersok baj és fájdalom.

Azok gyors enyhítésére és gyógyítására semmi sem jobb, mint az ALDA-szirup kúra.

Ezért... Gondoskodjék arról, hogy a bajt mindjárt gyökerében szüntesse meg. Hosszu esztendei praxisom alatt betegnek, akik köhögtek, ALDA mellszirupot rendeltem és soha egyetlen más gyógyszerrel sem értem el olyan gyors, azonnali eredményt, mint az ALDA szörppel. Const. Chihăescu, az ismert bukaresti gyógyszerész eme készítményével. Ha a szerencsésen és zseniálisan összeállított tartalmának, melynek főbb alkotórészei Pulmonania off. calcium sulfo-gaiacolicum, bromotorm, aconit belladonna és a kitűnő codeinbiód, az ALDA szirup fölötté energikus hatása utólrhetetlen. A köhögés és bronchitis 24 órán belül elmúlik.

Jelölések

Brassó, május 9.

Brassóvármegye magyarpárti tagozatainak kiküldöttjei pénteken délelőtt 11 órakor gyűlést tartottak, hogy a külsőben lévő kamarai és szenátusi választások ügyében állást foglaljanak. A rendkívül népes gyűlésen Szele Béla dr., a megyei párt vezére elnököl, aki vázolta a helyzetet és általános tetszés közepette szögezte le, hogy a magyarság jogaiért harcol és e harcban a legteljesebb felzárkozottsággal kíván és fog részt venni az alkotmányos küzdelemben, hogy újabb megdöntésetlen bizonyítékát szolgáltatassa politikai erejének és súlyának.

A tagozatok együttes gyűlése Szele dr. javaslatának egyhangú elfogadásával biztositotta a párt központi vezetését bizalmáról és kimondta, hogy mindenben alárendeli magát a központ döntésének. A jelöléseket lelkes egyhangúsággal a következőleg ejtették meg:

A kamarai listán listavezető Szabó Béni volt képviselő, második helyen jelöltetett Sipos András hosszafalusi ág. ev. lelkész, harmadik helyre Hettmann Antal brassói gyáros. A szenátóri tisztisre jelöltetett Szórády Lajos ág. ev. főesperes, tatragi lelkész. A képviselői listára Kocsis Béla felelősszerkesztő is jelöltetett, de ő a jelölést nem fogadta el.

A tagozatok kiküldöttjei lelkesedve mondták ki, hogy minden erőltatva vetnek a kibontott zászló diadalának érdekében és a választási agitációt haladéktalanul megkezdik. A választások irányítására és vezetésére a tagozatok elnökségeiből álló bizottságot, vezérőlbizottságot, alakítottak, Szele Béla dr. elnöksége és Papp Endre dr. alelnöki munkássága alatt.

A hangulat ugy Brassóban, mint a megye magyarlaktá falvaiban rendkívül bizakodó. Mindenki érzi, hogy most elérkezett a nagy próba ideje, és mindenki tisztában van azal, hogy most győznünk kell. És minden remény meg is van arra nézve, hogy a Magyar Párt jelöltjei győzedelmesen kerülnek ki a küzdelemből, még akkor is, ha esetleg a kormány a liberálisok által kipróbált eszközökkel operálna.

A kormány listáján Brassóban dr. Bordea Joan, Chiris Alexandru és Fritz Konner szász politikus szerepelnek.

Temesvár, május 9.

Az itteni magyar és sváb pártok aggodalommal látják, hogy a temesvári zsidóság önálló listával megy a választásokba, ami nagy tömegeket von el a két másik kisebbségi párttól, de főleg a magyar párttól, amelynek listáján a temesvári zsidók eddig szavaztak.

A zsidóság listavezetője dr. Nobel Sándor.

A magyar párt, mint már jelentettük, dr. Jakabffy Elemér jelöli első helyen, ha pedig ő nem fogadná el a jelölést, úgy

Kriván Gyula vagy Gyulai János dr. lesz a listavezető.

Marosvásárhely, május 9.

Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Tegnap Marosvásárhelyre érkezett Bogdán Duica kolozsvári egyetemi tanár, a liberális párt erdélyi frakciójának egyik vezető embere. A marosmegyei párttagozat előtt beszámolt arról a megegyezésről, amelyet Duca kötött Jorga miniszterelnökkel. A paktum következtében a liberális párt marosmegyei tagozata visszavonja önálló listáját s valószínű, hogy a hivatalos kormánylistán Bogdán Duica lesz a listavezető Metes István középiskolai tanár helyett. Itt említjük meg, hogy a marosvásárhelyi kereskedők testülete a Kereskedők Szövetségének átiratára önálló listát állított össze, amelyet első helyen Erdélyi Emil dr. neve áll.

Bukarest, május 9.

A beszarábiai oroszok, az ukránok és a bolgárok részéről ugyan már sikerült olyan embereket szereznie Munteanu Ramnic, belügyi államtitkárnak, akik pártjaiktól függetlenül, sőt esetleg pártjaik ellenére is szívesen egyezkednek a kormánnyal. Krakalia volt ukrán képviselő, akit Munteanu Ramnic először szólított fel az egyezkedésre, nem sikerült a megállapodás. A bolgárok részéről Stopa ért el annyit, hogy Durostor megyében biztosnak tetsző helyen indulhat a kormánylistán. A beszarábiai oroszok egyik frakcióját Tamutuli képviseli az alkudozásokon. Hihetőleg mindegyik csoportnak sikerül egykét mandátumot kiverekednie, miután azonban nem szabályos paktum, hanem magántárgyalások eredményeként kerülnek a parlamentbe, a választói törvény szerint is kormánypárti képviselőnek számítódnak. Önállóságuk teljesen elvész.

Brandsch Rudolf kisebbségi államtitkár ma is továbbfolytatta a tárgyalásokat Munteanu-Ramnic-kal a német jelöltek helyezése kérdésében. A német Néptanács ma tartja Nagyszebenben a ratifikáló gyűlést, ha valamilyen közbejött akadály miatt el nem halasztják. A kiküldöttek elutaztak Nagyszebenbe. Arad, május 9.

A magyar párt itteni tagozata ma megejtette jelöléseit a képviselő- és szenátor-választásokra. Képviselőket jelölték sorrend szerint a következőket: dr. Paretz Béla, Takácsy Miklós, Domán Sándor, Reinhardt Gyula, Harasanyi István, dr. Olosz Lajos, dr. Somló Armin, Juhász Gábor, Lantos Miksa. Szenátorjelöltek: dr. Barabás Béla, Ijártó Sándor, Nagy Sándor dr.

Ma egyébként az egységesek is megejtették jelölésüket és listavezetőjük Káli János lett, akit, mint ismeretes, a tegnap lezajlott kommunista per során felmentettek.

ket, élénkíti a fagoci ozist és ellentállóvá teszi a megtámadt tüdőt az emberiség nagy ostarával szemben: a tuberkulózis ellen.

Dr. ICS

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

A Const. Chihăescu laboratórium igazgatója a naponta érkező köszönrövelekből az alábbi választotta ki közlésre:

Tisztelt Gyógyszerész Ur!

Mint csodás készítményének régi vevője, sietek, hogy jelen soraimmal ha ártalan megelégedésemet és köszönetemet fejezzem ki Önnek ezért a csodás szörpért, amelyet Ön a „DA” szirupnak nevezett el.

tushan fel van tüntve, vagyis 24 óra leteltével, előírás szerinti szedés esetén a javulás feltűnő. 2-3 kis üveg után pedig a baj egészen eltűnik.

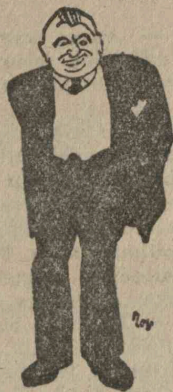
Minden ismerősömnek, aki köhögött, melyen ajánlottam az Ön szerét és ők is teljes sikerrel alkalmazták az „ALDA” szörpöt. A jövőben is ajánlani fogom mindenkinek az Ön gyógyszerét, én is hűségesen tovább fogom szedni és meg vagyok győződve arról, hogy mindig vissza fogom nyerni az egészséget ezzel az Ön szörpével.

Kérem, gyógyszerész ur, fogadja hálám kifejezése mellett, őszinte szerencsekívánságaimat is, remélem, hogy az eddig eladott 500.000 üveg rövidesen eléri e szám dupláját.

Anyai I
pamutgyári könyvelő, Bukarest,
Splaiul Abatorului 21

Beszélgetés Geo Londonnal, a francia riporter-királyal

Melyik volt a legnagyobb sikere? — Al Caponeról írott riportjával tíz millió lejt keresett — A riporter-ki-ály tanácsokat ad kezdő riporterek számára

Bukarest, május 9.

A szállodai szoba közepén őt hatalmas koffer, az ablak mellett egy felnyitott hordozható írógép, egy megkezdett riport kezdő sorai látszanak a befűzött papíron. Az ágy szélén őszülő haju, szomorú fáradt arcú ur: Geo London.

Repülőgépen jött Párisból, látogatásának hivatalos célja: a kinantant konferencia volt, de mielőtt még megérkezett, mindenki tudta, hogy a romániai feketeszeszpanama csábította a riporter-királyt Bukarestbe. Az öt milliárdos feketeszeszpanama híre már eljutott Párisba és nem is lehet csodálkozni azon, hogy Geo London, aki a csikágói Al Capone alkoholcsempész-baada üzeméről megírta a világhírű riportsorozatot, a romániai Al Capone-ékkel is meg akart ismerkedni.

Udvartatlanság lenne a riporter királyl szemből, ha ebben, a róla szóló riportban mindjárt az elején nem emliteném meg, hogy így az első látásra súlyosan csalódtam Geo Londonban. Hát nem így képzeltem el a riporter királyt, aki a legcsodálatosabb újságírói bravurokat produkálta. A világjáró riporter-tipust vártam. Egy elegáns, fölényesen mosolygó bricseszes, monoklis gentleman és ehelyett egy nagyon szerényen öltözködő, kissé görbe hátú, reddes homloku, fáradt, ötvenéves öregedő ur ült le velem szemben az ágy szélére. Halkan beszél, nehezen, kissé akadózva jönnek a szavai. Lehet, hogy a német nyelv is akadályozza, amit meglehetősen hibásan beszél.

Először Al Caponeről beszélgetünk. Geo London, a párisi Le Journal küldte ki Csikágóba, hogy riportsorozatot írjon az alkoholcsempészek királyáról. Geo London százezer frankkal a zsebében hajóra ült, megérkezett Csikágóba. Capone-t akkor az egész csikágói rendőrség üldözte, razziazták utána, sorra leigazoltatták a csikágói alvilág mindne tagját, díjat tüztek ki Capone fejére. És nem találták. Ugyanekkor Geo London Al Capone valamelyik földalatti búvóhelyén már szemben ült a világhírű banditával. Sőt már annyira megfőzte, hogy a rettegett csikágói banditakirály már az emlékiratait diktálta a riporter-királynak.

— Capone barátom? Csalódtam benne. Higgye el, nagyon közönséges bandita. Műveletlen, közönséges apa. Csak az a csodálatos, hogy ez az ember néhány év leforgása alatt ilyen bámulatosan meg tudta szervezni a bandáját, több mint ezer ember áll a szolgálatában, ő a valódi ura Csikágónak...

— Mit keresett ön a Capone riportjaival?

— Látja, emiatt nem panaszkodhatom. A lapomnak ez a kirándulásom 100 ezer frankjába került én viszont a riportjaimmal, a Capone-ról írott könyvemmel, az előadásokkal, amiket róla tartottam, úgy körülbelül másfél millió frankot keresem. Mennyi ez lejtben?

— Tíz millió lejt — mondtuk mélyszéges tisztelettel. — Ezt a cikksorozatot tartja természetesen a legsikerültebb alkotásának?

— Nem. Volt egy riportom, amire azt hiszem örökre büszke leszek. Amikor Leon Daudet megszökött a párisi börtönből és Franciaország minden rendőre őt kereste. Díjat tüztek ki Daudet fejére és üldözték, ha szolták, tüvé tették érte egész Franciaországot — én meginterjútartottam az üldözött Leon Daudet felkerestem a rejtőhelyén, egy órán át beszéltem vele. Lefényképeztem. És amikor másnap megjelent a lapomban a riportom Daudetról — akit hiába hajszolt tízezer rendőr — rohögött egész Páris.

— Hát hogy sikerült önnek megtudni, hogy Daudet hol rejtőzködik?

— Megtudtam. Becsületszavamat adtam, hogy nem árulom el, ki közölte a találkozási és nem haragszik de az ügy abszolút nem aktuális, még ma sem árulhatom el. Iszonyú szenzáció volt ez az interjú. A párisi rendőrség vezetői le-

csett állal olvasták.

— Hány riportot csinált a bukaresti tartózkodása alatt?

— Sajnos, alig dolgoztam valamit. Pedig volt egész csomó nagyszerű tervem. Ki akartam menni a lepratáborba. Halom, hogy ott fantasztikus dolgokat lehet látni. A delta mocsaras vidéket is fel akartam keresni, ahol valaha Terente garázdálkodott. Beszarabia is érdekelt volna, az orosz kémekről is szerettem volna írni. Ma délelőtti felkerestem a hadbírósi tárgyalás alatt a szovjetkémeket. Ez az egyetlen, amit produkáltam, mióta Bukarestben vagyok. Aztán a feketeszeszpanama lapja Erdélyben jelenik meg, biztosan tud nekem néhány adatot adni a feketeszeszpanamáról...

Megmagyaráztuk a riporter-királynak, hogy a feketeszeszpanama össze sem hasonlítható az Al Capone-féle szeszcses-

pészesi üzlettel. Ott Csikágóban mindenki tudja, hogy Al Capone a csempészek főnöke. Rendes, reguláris harc folyik a csempészek és az alkohol-rendőrök között. Mig itt a feketeszeszpanamában nincsenek vádlottak, nincsenek feljelentők, itt csak egyetlen adat van: hogy milliókkal károsították meg az államot. Ennyi az egész.

— Mondjon valamit arról, hogy dolgozik ön riport közben? — kérdeztük a riport királyt.

— Soha sem jegyzek egy szót sem. Már régen, kezdő riporter koromból rájöttem arra, hogyha a riporter előveszi a jegyzőkönyvét, akkor nem sikerülhet a riport. Akit meginterjúvolunk akadózni kezd. Már nem beszél őszintén. Bevallom önnek, hogy nekem nincs is jegyzőkönyvem, vagy noteszem. Legfeljebb a számadatokat írom fel. Ha egy órán át be-

Megvan már a bűnbak a német-román konfliktus ügyében

Allítólag Gh. Tasca berlini követ miatt robbant ki a német-román konfliktus, akit azért meneszteni log a kormány — Briand szerint viszont a francia diplomácia győzelme az, hogy a német-román tárgyalások megszakadtak

Bukarest, május 9.

A német-román konfliktus ügyében újabb váratlan fordulat következett be. Eddig mindenki úgy tudta, hogy Ghica külügyminiszter tapintatlansága miatt szakadtak meg a két ország közötti gazdasági tárgyalások, mert

ő volt az, aki a német delegációt kitessékelte az országból, mára azonban kitűnt, hogy nem Ghica a bűnbak, hanem Gh. Tasca berlini román követ, akinek a hanyagsága miatt történt az, hogy a német delegáció előbb indult el Romániába, mint ahogy az kívánatos lett volna. Ugyanis

a berlini román követ elkésve közölte a német kormánnyal, hogy a román kormány arra kéri a német delegációt, hogy csak a kisanatkonferencia után jöjjenek a tárgyalások folytatására. Amint beavatott helyről értesülünk, a kormány most Tasca követet teszi felelőssé a történetekért és — rövidesen fel fogja menteni állásától.

A kormányhoz közelálló bukaresti la-

pok ma félhivatalos nyilatkozatot közölnek, amely szerint a kormány tagjai között nincsen ellentét a német konfliktus miatt és nem lesz semmiféle változás a Jorga-kabinetben. Ugyancsak ez a félhivatalos kommuniké jelenti, hogy

a német-román gazdasági tárgyalásokat még ebben a hónapban újból felveszik s hogy mindössze annyi változás történik, hogy a tárgyalásokat nem Bukarestben, hanem Berlinben fogják folytatni.

Ezzel szemben: Párisi jelentés szerint

Briand francia külügyminiszter tegnap nagy beszédet tartott a francia parlamentben, amelyben kifejtette, hogy a román-német tárgyalások megszakadása, illetőleg a két ország közötti gazdasági szerződés megkötésére a francia diplomácia nagy győzelmé.

Briand parlamenti beszéde bukaresti diplomáciai körökben kínos meglepetést keltett.

Megindult a hajsz a panamisták ellen

Vissza kell fizetni a jogtalanul felvett pénzeket

Vizsgálat a bukaresti főpolgármester ellen

Bukarest, május 9.

Már annakidején hírt adtunk arról, hogy a pénzügyminisztérium az összes autonóm intézményeknél elrendelte a vizsgálatot s mindenünnen bekérte az utolsó két év alatt történt kifizetések jegyzékét. Az történt, ami előre várható volt. A beérkező jegyzékek meztelenül feltárták mindazokat a lelkismeretlenségeket és visszaéléseket, amiket a kormány árnyékabani vidéki hatalmasságok követtek és a köz kárára és a maguk megdagadására. Állandóan, napról-napra nő azoknak a száma, akik törvénytelenül százezreket vettek fel a közpénzekből csak azért, mert a volt kormányak és a sötét garnitúrája minden alkalmat megragadott, hogy kihasználja a hatalmon levés nagyszerű előnyeit. Ime a lista új nevei:

A „Conducta” nevű autonóm intézménynél Teianu volt pénzügyi államtitkár 866 ezer, Privanu igazgatója tag 437 ezer, Torococanu 325 ezer, Lazar Iliescu 134 ezer, Blumenfeld-Scutator 134 lejt vett föl illetéktelenül.

A kikötők autonóm intézményénél Toma Galca 926 ezer, Armand Calinescu volt belügyi államtitkár 403 ezer, Nico-

lau 234 ezer, Vartala 330 ezer lejt szedett össze az elmúlt két év folyamán. A Regia Redeventorálnál Banciu, a közoktatásügyi minisztérium könyvelési osztályának a főnöke, később pénzügyminisztériumi tisztviselő súlyosztott a zsebébe jogtalanul 162 ezer lejt.

Es ezek csak a nagyobb tételek. Az apróbbak annyian vannak, hogy nem könnyű felsorolni őket. A sok apróság is

szélgetek valakivel, legfeljebb öt-hat számjegyet jegyzek fel egy darabka papírosra. A többi a fejemben van. Egy riporternek elsősorban jó emlékezőtehetséggel kell bírnia.

— Diktálja a cikkeket?

— Én? Dehogyan. Mindent magam írok. Van egy kis Remington-gépem. Ezen kopogtatom le a cikkeimet.

— A magyarokat ismeri?

— Sajnos, nem. Már régen szerettem volna pedig Magyarországot meglátogatni. A tisztazugi arzénmérgezés idején már majdnem úgy volt, hogy leutazom Magyarországra. Sajnos, nem mehettem.

— Tudja, hogy Sauerwein, most éppen Budapesten van?

Rögtön felillant a riporter-király szeme. Sauerwein az egyetlen konkurrense Geo Londonnak. Ők ketten ma a riporter-primadonnák. Maga elé néz. Látszik rajta, hogy most azon töri a fejét, hogy a konkurrens miért mehetett Budapestre. Aztán a csomagjaira néz. Arra az öt kofferre, ami ott tornyosul a szoba közepén.

— Reggel utazom a repülőgéppel. Táviratozok Sauerweinnek, hogy várjon meg a repülőállomáson...

Kikiesér a folyosóig és ott így búcsúzik el:

— Aztán küldje el, amit rólam írt. A címem Páris Rue de Richelieu 100, a Le Journal szerkesztősége. Fordításban küldje el, meg akarom bírálni, hogyan írnak maguk riportot.

Hát így valahogy. Néha még ennél is rosszabbul.

Farkas Aladár.

sokra megy azonban s így a pénzügyminisztérium nem minden megdöbbenés nélkül állapítja meg, hogy

nincs talán egyetlenegy autonóm intézet se, ahol a volt kormány kicsiny és nagy befolyásosai ne pötték volna el milliókat, mintegy tartaléktőkéül azokra az időkre, amikor majd a husosfázéktól távol kell bójtölőniök.

Mert a bójtöt minden más szándékuk ellenére sem kerülik el. A pénzügyminisztérium ugyanis a jogtalanul felvett összegek visszafizetésére kötelezte őket, aminek ha nem tesznek eleget, bíróság elé kerülnek valamennyien.

Itt említjük meg, hogy a vizsgálatot bevezették Dem. Dobrescu bukaresti főpolgármester ellen is, aki az ellene felhozott vádak szerint számos könyvelési szabálytalanság elkövetésében bűnös. Politikai körökben úgy tudják, hogy a főpolgármester ellen felgyűlt panaszok ügyében indított vizsgálat már is olyan eredményeket hozott, hogy a bukaresti tanács felfüggesztése biztos.

A liberálisok már is söpri a nyereséget

Bukarest, május 9.

A kormány és a liberális párt között létrejött egyezménynek már mutatkozik a haszna, — egyelőre természetesen csak a liberálisok javára. Sasu, Stefan Joan és Botez volt liberális szenátorok jogszerinti szenátorságát elismerték azon a címen, hogy pártjukat már tíz ülészakon keresztül képviselték a parlamentben.

Ez a három szenátori mandátum természetesen független attól a husztól, amit a kötött egyezmény biztosít a liberálisoknak a szenátusban.

TARCSAFÜRDŐ
BAD TATZMANNSDORF
BURGENLAND
VILÁGHÍRŰ SZÍV- ÉS NŐI-GYÓGYFÜRDŐ.
TERMÉSZETES SZÉNSAVAS ÉS
VASLAP (MOOR) FÜRDŐK.

FÜRDŐIDÉNY: APRIL-NOVEMBERIG.
TELJES ELLÁTÁS FÜRDŐKKEL
EGYÜTT: 12.50 - 15.50 Ft.

ERDÉLYIEK!

Bukarest egyik legszebb és legkellemesebb helyisége

Elsőrendű menü 65 lejt négy fogással.

Minden este magyar zene reggelig!

Barátságos viszonylatásra!

Truța és Morár.

40 lejtért

pompásan ebédelünk Bukarestben a

PALATUL EFORIEI

ui erdélyi étteremben

Bulevardul Elisabeta 5.
(Piccadillytől egy percrenyire.)

A vezetéség.

HASZNÁLJA CSAK
A HÍRES NÉMET
ÜBERFRANZBRANTWEIN
CARMOL
HÜLES-GRIPA ELLEN

Hírek

En, Csillag Anna 185 cm. Loreley- hajammal...

Ez a néhány soros hirdetés — bánatos szívvel nevezhetjük gyászjelentésnek is — nem az ugynevezett mai generáció számára íródik. A legfrissebb emberöltőt már nem igen érdekli a szomorú hír, hogy Csillag Anna kimúlt az élők világából.

Igen, csak a kortól elmaradt idősebb gavallérok szívét járja át enyhe mélabu, amikor tudomásul veszik, hogy Csillag Anna volt — Csillag Anna nem lesz többé. És beláthatatlan időkig nem lesz az sem, amit néhány évtizedeken keresztül, a legujabb idők hajnalhasadásig jelentett számukra Csillag Anna.

Kortársaink, akik szemünk láttára csperedtek fel, erről a hölgyről édeskeveset tudnak. De voltak idők, boldogabb évek, amikor napjában egyszer, esetleg többször is találkoztunk vele. Minden újságból felénk libbent, hogy a nőkre semmiképpen sem jellemző következetességgel hajtogassa:

— En, Csillag Anna 185 centiméter hosszú Loreley-hajammal...

A hosszú haj szépségapostola volt ez a reklámfigura, negédesen fésülte az újsághasábán 185 cm. hosszú Loreley-haját olyan évtizedekben, amikor nagy boldogtalanság volt minden nő számára ha csak a háta közepéig hullámozottak fűrtjei és a hajzuhatag ébenszínű, aranycsillogású és Tiziánörös árnyalatokban nem omlottak le legalább bokáig. Csillag Anna neve volt az a csillag, amely utat mutatott a hosszú haj szépségéért epekedőknek. Saját készítményű hajnövesztőjét kellett csak megvenni a patikában s attól állítólag a hosszú hajból még hosszabb haj nőtt ekéségeül a Nőnek és öröme a Férfinak.

Csillag Anna... 185 centis Loreley-fűrtök... Melyek fantasztikus keretként övezik a régi portrékon látható arcokat! Hol vannak már azok és hol vannak velük együtt a régi szép idők?

Jött a nagy figaró, az idő és lenyíszasztotta hölgyeinek fejeiről a Loreley-fűrtöket, nem toldván meg a kárbavesztett loknokkal a régi konty alatti kurtaszt. Jött a bubihaj divatja, sok kényelmével és némi démoni merészséggel.

Csillag Annának befellegzett a csodaszerrrel együtt. Csak az idők logikája hozta magával, hogy a 185 cm. Loreley-hajjal együtt kimúlt a világból a hajnövesztő is és Csillag Anna, a felülmúlhatatlan pomádégyáros — megbukott. Szinte hihetetlenül hangzik: mindössze 10.000 shilling aktívával és 27.000 shilling passzívával kért kényszerregegyezséget hitelezőitől.

S most itt állunk mélabusan a gyász-
hírral szemben. A hosszúhajú veszedelmű utolsó erődje a kapitulált, de ne örüljünk ennek. Mert a kurtahajú ellenség megmaradt helyette és nem áll rendelkezésünkre a józanságnak a ma elénk szel, amelynek segítségével az újfajta báj-effektusok ellen felvértezhetnénk magunkat...

— fz —

— SZABADLABRA HELYEZTEK DR. POP TASNÁDI ORVOST. Tudósítónk jelenti: Dr. Dunca vizsgálóbíró ma szabadlabrára helyezte dr. Pop Nikoláj tasnádi orvost, akit nemrégiben tudvalevőleg haláltokozó tiltott műtétekért helyeztek vizsgálóati fogságba. A szabadlabrahelyezés indoklása az, hogy az orvos megszökésétől nem kell tartani.

— A május 10-i nemzeti ünnepet országsszerte ebben az évben is fényes külsőségek között tartják meg. A brassói rendőrség felkéri a háztulajdonosokat, hogy az épületeket a nemzeti ünnep alkalmával lobogózzák fel.

16. sz. szelvény

„Vestis” Ruházati Árutorgalmi Rt.
Brassó, Lensor 26. 10° os kedvezményére jogosító utalvány elnyeréséhez 6 db. folytatolagos számú ilyen szelvény szükséges.

— AKOR TUDÓSÍTOTTÁK A BUCURESTI Tudósítónk jelenti: Resicán néhány nap óta erős tifuszbajjárvány dühög. Eddig negyvenen betegedtek meg, de a betegek száma növekedőben van. A járvány úgy terjedt el, hogy egy Bachner Ottó nevű kilencéves kisfiú tifuszban meghalt és két napig felravatalozva feküdt. Ezalatt az idő alatt a ravatalt nagyszámú rokonság látogatta meg, mely azután széthurcolta a betegséget. Az egészségügyi hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a járvány leküzdésére.

— DIMITRESCU — AZ UJ TEMESVARI PÉNZÜGYIGAZGATÓ. Tudósítónk jelenti: Megirtuk, hogy Lázár Cornél temesvári pénzügyigazgatót Kisenevbe helyezték át szolgálati uton. Lázár helyébe most Dimitrescu eddigi nagyszebeni pénzügyigazgatót nevezték ki, aki hétfőn már valószínűleg el is foglalja hivatalát. Lázár távozásával súlyos helyzetbe kerül a „Ripensia” profi-footballcsapat, amelynek Lázár megalapítója és támogatója volt. Minthogy Lázár régebben ügyvédi gyakorlatot is folytatott Temesváron, nincsen kizárva, hogy áthelyezését nem is fogadja el és inkább lemond állásáról.

— MÉG EBBEN A HÓNAPBAN MEGALKULNAK A ROMÁN-MAGYAR ÉS MAGYAR-ROMÁN KERESKEDELMi KAMARÁK? Bukarestből jelenti tudósítónk: Amint mértékadó helyről értesülünk, még ebben a hónapban valószínűleg megalakul Bukarestben a román-magyar, Budapesten pedig a magyar-román kereskedelmi kamara. A két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok kimélyítése szempontjából fontos intézmények megalakítása már régen aktuális lett volna, azonban mindig közbejött valami, ami a kamarák végleges megalakulását megakadályozta.

Választás és kórház

Riporter Argetoianuhoz: Hogyan, miniszter ur vezeti a belügyminisztériumot és az egészségügyi minisztériumot is?

Argetoiu: Hát mit csodálkozik ezen. Hiszen választás van. És csak én tudom, hogy a választások és a kórházak között milyen szoros összefüggés van.

FIATAL BRASSÓI MUZSIKUS SIKE-RE BÉCSBEN. Nagy reményekre jogosító fiatal brassói muzsikussikeréről érkezett jelentés az osztrák fővárosból. Fischer Béla dr. volt brassói rendőrkapitány fia, Fischer Vilmos, aki jelenleg a bécsi zeneművészeti főiskola egyik kiváló növendéke, az új bécsi Orchester-Verein május hó 4-én rendezett zenekari hangversenyén dirigensként mutatkozott be a zenekultúrájáról világhírű város közönsége előtt. A fiatal karnagy Grieg, Robert Fuchs és Erich Miller zenekari műveit vezényelte korát meghazudtoló tudással és lendülettel s teljesítményével igen komoly és értékes sikert aratott. Fischer Vilmos egyébként Brassóban legutóbbi Weisz Ilonka zongoraművésznőnek volt a tanítványa és a kiváló zenepedagógusnak is nagy érdemei vannak abban, hogy a fiatal tanítványa Bécsben már pályája kezdetén, ilyen szép sikert arathatott.

— Semmitőszéki ítélet a csernátfalusi gyilkosság ügyében. A csernátfalusi tragédia utolsó felvonásához érkezett. Kozma Miklós csernátfalusi ügyvéd gyilkosságának, Ács Sándor csernátfalusi fűrésztulajdonos és feleségének hűntügye, amelyben egy brassói törvényszék, mint az ítéletábra súlyos marasztaló ítéletet hozott, felelősséget folytán a Semmitőszék elé került. A Semmitőszék megváltoztatta a brassói tábla ítéletét, amely Ács Sándort 15 évi, feleségét pedig 10 évi szigorított fegyház büntetéssel sújtotta. Végső fokon most a Semmitőszék Ácsot 7 esztendei, feleségét pedig 5 évi szigorított fegyházbüntetésre ítélte, egyben kötelezte az elítélteket arra,

nogy Kozma Miklós özvegyének félmillió lej kártérítést fizessenek.

— Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József viz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A CFR VEZÉRIGAZGATÓSÁGA ORVOSOLTA A SZÉKELYFÖLD MENETREND-SÉRELMEIT. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A május hó 15-én életbeléptetendő új vasuti menetrend rendkívül kedvezőtlen összeköttetéseket teremtett volna a Székelyföld és Marosvásárhely között. Az új menetrend szerint nem lett volna olyan vonata a vonalnak, amely kedvező reggeli órákban érkezett volna Marosvásárhelyre, mert az új menetrendben beállított vonatok hajnalban futnak be. A kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére a helyi hatóságok közbenjártak a CFR vezérigazgatóságánál, ahonnan azután arra utasították a kolozsvári üzletvezetőséget, hogy állítson be egy olyan vonatot, amely reggel 8 óra előtt érkezik. Ennek a vonatnak Székelykocsárdon csatlakozása lesz a fővonal reggeli vonatához, többek között a 35. sz. nemzetközi gyorsvonathoz is.

— EGYHÓNAPI FOGHÁZRA ÍTELTEK EGY BUDAPESTI BANKTISZTVEISELŐT, A KI BOSSZUBÓL A ROMÁN HADSERGEBEN HARCOLT A VÖRÖSÖK ELLEN. Budapestről jelenti: Érdekes ügyet tárgyalt ma a budapesti törvényszék. Még 1919-ben történt, hogy Troján Béla banktisztviselőt hazatért orosz fogságból és Szolnokra került, a hol akkor felváltva voltak a városban a vörösök és a román csapatok. Troján nagybátyját akinél lakott, a vörösök elhurcolták tusként, mire Troján bosszúból átszökött a románokhoz és közöttük harcolt a vörösök ellen, majd a megszálló román hadsereggel ő is bevonult Budapestre, ahol, mint alhagynagy szolgált. Amikor a román hadsereg visszavonult, Trojánt is magukkal vitték és azután még három évig szolgált a román katonaság kötelékében. Miután leszerelt, visszatért Budapestre, ahol egy banknál helyezkedett el. Nemrég idezést kapott, megindult ellene az eljárás és hűtlenség és hazaárulás címén bíróság elé került. A bíróság ma, az enyhítő körülmények figyelembe vételével egyhónapi fogháza ítélt.

— TŰZ EGY HUNYADMEGYEI FALUBAN. A hunyadmegyei Russ községben kigyulladt az egyik odaváló gazda lakóháza. Aznap éppen óriási szélvihar dühöngött s a szél a szikrát messze elsöpörte, úgy, hogy egy mintegy száz-százötven méterre levő másik ház is tüzet fogott és attól lehetett tartani, hogy a nagy szélben az egész falu leég. Russ állomás telefon értesítésére a pisk CFR műhely tűzoltósága, Szuszka József parancsnok vezényletével különvonaton Russra utazott és a tüzet sikerült eloltaniok, úgy, hogy csak két lakóház és két csűr esett a tűz áldozatául. A kár így is meghaladja a kétszáz ezer lejt.

— KIRÁLYI KITÜNTETÉSEK A KOLOZSVARI TÖRVÉNYSZÉKNÉL. Tudósítónk jelenti: Az igazságügyminisztérium előterjesztésére Károly király a kolozsvári törvényszék több tagját kitüntette. Dr. Enea Muntean törvényszéki elnöknek a Román Koronarend parancsnoki, dr. Dunca Gerő vizsgálóbírónak, dr. Anca Justin törvényszéki és dr. Jenitu János járásbírónak a Román Koronarend tisztikeresztjét adományozta.

— Időjárásjelentés. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint gyenge északnyugati légáramlással változókéony felhős idő várható, nyugaton csapadékkal.

— Zátoryra futott a világ egyik legnagyobb személygőzöse. Londonból jelenti: A „Berengaria”, a világ egyik legnagyobb személyszállító gőzöse, a Gravesen-öböl közelében megfeneklett. Több vontatógőzös sietett a helyszínre, amelyeknek háromórai megfeszített munkával sikerült a Berengariát levontatni.

— OSZTATLAN SIKERT aratott a Modern mozgó műsora, az: „Ihre Hoheit befiehlt” Ufa-Matador német filmoperettje! Käthe Nagy és Willy Fritsch fiatalágukkal és kedvességükkel magukkal ragadják a nézőt, humorról Reinhold Schürerrel és Paul Hörbiger gondoskodnak bőven! Aki két órára akarja felejtetni a gondját, okvetlen nézze meg a Modern mozgó műsorát! Leadása tökéletes „Western-Electric” beszélőgépen.

— ÉNEKOKTATÁS. Dr. Copony János, kir. udv. operaénekes, énekoktatást vállal műláni iskola szerint. Legalaposabb hangképzés. Énekek és áriák művészies kidolgozása. Alapos kiképzést nyújt az operaénekesi pályára. (Szinbáz.) Buzasor 1. sz. I. em.

VALASZTÁS ELŐTT

—Ez az ember már annyi tartalmatlan dolgot írt össze életében, amennyit más senki.

— Regényíró?

— Nem Parlamentt gyorsíró.

— FÜGYÉSZI MEGBIZÁS A BRASSÓI TABLÁNÁL. A hivatalos lap közlése szerint Safirescu Aurél brassói táblabíró megbízott a táblai főügyési teendők ellátásával. — Balau Sándor eddigi főügyész, saját kérésére, mint táblabíró működik tovább.

— EMESZTÉSI ZAVAROKNÁL a „Magnézium Perhydrol Merck” a normális bél működés gyors helyreállítását mozdtja elő, megszünteti a felfúvódásokat, gyomorégést, valamint a nagymérvű bélerjedést és tiszta oxigén kifejlesztése által, a belek és a gyomor fertőtlenítésére rendkívül előnyösen befolyásolja a gyomor-nedveket. — A kitűnő szer könnyen bevehető tablettákban kerül forgalomba.

Meg- nyitás

A „CARMEN SYLVA”
erdei tüdő Fekete-
lom, május 10-én vasár-
nap nyílik meg. Zenéről,
jó ételekről gondoskod-
va van. Állandó autó-
buszjárat a tüdőig. —
Szíves támogatást kér a

Feketealmi
Szépítőegylet

A közeledő építkezési szezonra
legolcsóbb napiáron szállít:

traverzetek,
betonvasat,
falkötővasakat,
mennyezet nádat,
kátránypapírt,
szigetelő lemezt,
drótszeget,
karbidot,
és mindanfajta vasáru

Fröhlich Károly & Comp.
vaskereskedés,
BRASSÓ — Hosszu-utca 30 sz.

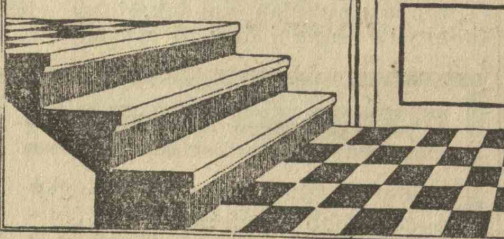
BILLES & Co. utóda

vezponi: Frók:
NAGYSZEBEN BRASSÓ
Reg Ferdinand tér 18. Reg Carol (Kapu-u.) 9

Női és férfi tavaszi udon-
ságok valamint gyapú ta-
karók és szőnyegek gyári
lerakata.

Olcsó napiárak!

Gärtner Demeter
R. T. utódai
BRASSO,
Vasut-utca, 92 sz.
Telefon 176

Mozaiklapok
Műkölépcsők
Műkökerítések
Műkőanyag
Köpor
Művakolat
Beloncsövek
Belonkéményajlók
Ka-Ka-Wi
betonkéményajlók

E 2133

Kézi bogozásu
(Perzsa)
Axminster-
Inte Velour-
Szőnyegek

Csak rövid ideig!

Ritka alkalom!

Csak rövid ideig!

Nagy szőnyegraktárunkat lecsökkentjük s ezért a raktáron levő szőnyegek
mélyen leszállított árban adjuk el
Most van itt az alkalom arra, hogy kézi bogozásu, a valódi perzsákkal egyenértékű szőnye-
geinkhez olcsón nozzájusson. — Győződjön meg a közölkékről cégünknl

Tellmann & Wocet

Brassó, Buzasor 8.

Boucle-

Kidderminster-

Harlem-

Szőnyegek

Közgazdaság

Agrárkonferencia Prágában

Prága, május 9.

Junius 5-8-ika között tartják meg Prágában a XV-ik nemzetközi mezőgazdasági gyakorlati konferenciát.

A konferencia résztvezői 25-30 százalékos vasuti kedvezményt fognak kapni mindazon államokban, amelyek keresztyulutaznak. A konferencia programja az agrárkérdések megvitatásán kívül az, hogy a résztvezőknek bemutatják a cseh mintagazdaságokat, ezenkívül 14 napig Csehszlovákia nevezetességeit tekinthetik meg.

8 órai munkaidőt a gyári irodákban

Genf, május 9.

A nemzetközi munkaügyi hivatal június 10-ére hívta össze ezévi ülését, amelyen két olyan kérdés kerül tárgyalásra, amely ipari vonatkozása. Az egyik egyezménytervezet a kényszmunka, vagy kötelező munka tárgyában készült és kimondja, hogy a kényszer vagy kötelező munka igénybevétele annak minden alakjában, a legrövidebb időn belül beszüntetendő.

A második egyezménytervezet az irodai alkalmazottak munkaidejének szabályozásáról szól. Kimondja az egyezmény, hogy az irodai alkalmazottak munkaideje heti 48 órát, vagyis napi 8 órát és a napi munkaidő meghosszabbítása egy órát meg nem haladhat. A heti 48 órás munkaidő csak oly módon osztható fel, hogy a napi munkaidőtartam 10 órát meg ne haladjon. Ha kivételes esetekben a munkaidőt meghosszabbítják, azt rendes munkabérhez viszonyítva 25 százalékkal magasabban kell díjazni.

A szegedi Winkler Testvérek cég tartozásai

Szeged, május 9.

Nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a szegedi Winkler fatermelő és fakereskedő cég beszüntette fizetéseit és körlevelet küldött szét hitelezőinek, amelyben közölte, hogy az általuk egymillió pengőre becsült ingatlanokra bekebeleztek az összhitelezőket mintegy 900.000 pengő erejéig. A körlevél szerint körülbelül ennyit tesznek ki a cég tartozásai, tehát remény van rá, hogy senki sem fog károsodni.

Ezzel szemben a szakértők mintegy 2-2 és fél millió pengőre becsülik Winklerék összes tartozásait. A Winkler Testvérek cégben Winkler Andor, Mihály és Hugó a beltárgy, rajtuk kívül két nőtstvr van. A Winkler Testvérek fizetési megakadását részben az a körülmény okozta, hogy évekkal ezelőtt Winkler Mihályt, a cég régi beltagját kielégítették, részben azonban az, hogy megalapították a Szegedi Bank Részvénytársaságot és ennél óriási veszteségeket szenvedtek.

Nagy gyárak versenyfutása egy kis rendelkezésért

Mindössze ötven kertipadról volt szó

Bukarest, május 9.

Az államvasutak vezérigazgatósága nemrégén árlejtést irt ki 50 darab pályaudvari pad szállítására. Az árlejtésre 23 ajánlat érkezett be, de nem a kisipar részéről, hanem — az idők jele — a következő nagy iparvállalatok pályázták meg ezt az alapjában véve jelentéktelen közszállítást: Resica, Astra-vagongyár, Vulcan-gyár, a Schramm-Hüttel cég, Schil Testvérek gépgyára, Román Lokomotivgyár, Prieger András gépgyára, Le Maitre-művek, Titán-Nadrág Kalámi Vasművek, Vajdahunyadi Állami Vasgyár, Unió-gyóggyár és így

tovább.

Az árajánlatok 685 és 2100 lej között variálódtak darabonként.

Az említett nagy gyárak, amelyekben sok milliárd lej vana investálva és normális időkben 25 ezer munkást foglalkoztatnak, ezelőtt méltóságukon állónak tartották volna, hogy ilyen apróságok szállításában vegyenek részt. Ez az árlejtés ijesztő módon világít rá a belföld ipar foglalkoztatottságának hiányára.

Milyen lehet a helyzete a kisiparosnak, amelyet a gyárak már az ilyen közszállításokból is kiszorítanak?

A gyáripár lekete statisztikája

Deficittel dolgozik a gyáripár fele

A Maniu és Mironescu kormányok országmentése

Kolozsvár, május 9.

Tegnap részletesen ismertettük a gyáriparosok erdélyi szövetségének azt a jelentését, amely élesen bírálja a Maniu, illetve Mironescu kormányok gazdasági tevékenységét, amellyel idáig juttatták az ország közgazdaságát.

A jelentés többek között statisztikát közöl annak bizonyítására, hogy az eddigi közgazdasági és fináncpolitikát ipari termelésünk tovább már nem bírja el. A román gyáripár az 1930. évi mérlegadatokat szerint mintegy 70 milliárd lejnyi saját tőkével és 50 milliárd kölcsöntőkével a folyton fokozódó fogvasztási válság folytán már csak 60 milliárd lej értékű készárut tud elhelyezni.

A 60 milliárdból 10 milliárdnyi nyersanyagérték és 16 milliárdnyi munkabér

levonásával 14 milliárdot adóba, vám- és szociális szolgáltatásokba, 5 milliárdot a CFR, PTT és más közintézmények javára kellett fizetnie, további 8 milliárdot a hitelező bankoknak kellett kamat fejében beszolgáltatnia úgy, hogy a megmaradó 7 milliárdból a 4 milliárdnyi amortizáció levonása után összesen csak 3 milliárd, tehát a mérlegszerinti saját tőkének átlagosan vett 4 százaléka maradt meg saját üzleti nyereségképpen.

Ez más szavakkal annyit jelent, hogy nálunk, ahol a Banca Nationala kamatlába ugyanez időben 9-10 százalék, a dolgozó és termelő ipari tőkének több mint fele 1930-ban már deficittel dolgozott s így saját vagyonából fizette az államgépezetet fenntartó közterheket.

Junius elsején megkezdí működését a román postatakarékpénztár

Először a nagyvárad körzetben indul meg a postatakarékpénztári forgalom. A csekk és kliring forgalom januárnál előbb nem indul meg

Bukarest, május 9.

A postatakarékpénztár felállításáról szóló törvényt már tavaly megszavazta a parlament, de több, mint hat hónapi előkészületre volt szükség ahhoz, hogy a postatakarékpénztárakat a gyakorlatban is fel lehessen állítani. Dr. Bolchis Viktor, a postatakarékpénztárak vezérigazgatója a kérdéssel kapcsolatosan az alábbi felvilágosítást adta a B. L. munkatársának.

Junius elsejével egyelőre a nagyvárad körzetben megkezdí működését a román postatakarékpénztár. Minden postahivatalban külön fiókt állítanak fel a postatakarékpénztár részére.

Nagyvárad után Temesváron, aztán Kolozsváron vezeték be a postahivataloknál a takarékpénztárt.

Erdély részére már teljesen elkészültek a takarékbetétkönyvek. A magyar be-

tevők részére magyar nyelvű információs röpiratok készültek.

Bolchis vezérigazgató véleménye szerint három ezer erdélyi betevőre számít a postatakarékpénztár.

NETTO NÉGY MILLIÓ KAMAT.

Az elhelyezett betétek után 4 és fél percent kamatot fizet a posta, de mivel a postatakarékpénztárban elhelyezett betétek után semmiféle adót nem kell fizetni, ezért tulajdonképpen hat percentre tehető a tényleges kamat, amit a betevők az állami pénztárban elhelyezett betétek után kapnak.

A postatakarékpénztár az alábbi feltételek mellett fogadja el a betéteket:

1. A betétekért és az esedékes kamatokért az állam jót áll.
2. A betétek nem foglalhatók le.
3. A 100.000 lejt meg nem haladó betétek után esedékes kamatok mindenemű kereseti, globális, tőkekamat vagy

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ BRASSO

Szombat, vasárnap, hétfőn és kedden a szezon kimagasló ujdonsága

POMPADOUR MÁRKINÉ

királyi szerető gálans kalandjai. németül beszélő, éneklő, ragyogó pompájú film fut. A főszerepekben: ANNY AHLERS, WALTER JANKHUN a Teater an der Wien csodás hangja énekesei. Ezenkívül: AMBRUS IRÉN és VEREBES ERNŐ. játszanak még mulatságos szerepeket.

Monopol: Concordia film Brassó.

Vasárnap délelőtt nagy ifjusági előadás

KAWECO
TÖLTŐ TOLL
nem létezik jobb.
550 650 850 950

más állami, megyei, községi adók alól mentesek.

4. A betétek és visszafizetések titokban tartatnak. Erről a postatakarékpénztár senkinek sem ad felvilágosítást.

5. 2000 lejig minden postahivatal azonnal teljesíthet visszafizetéseket, 10 ezer lejig 15 nap alatt kaphatja vissza a betevő a pénzt, ötvenezer lejig a felmondási idő 30 nap. És ezen összesen felül 45 nap visszafizetési határidő.

A takarékosági szellem felkeltésére a postatakarékpénztár 5 lejes takarékbélyeget hoz forgalomba.

Aki tíz ilyen takarékbélyeget összegyűjt, az már kiválthatja betétkönyvecskéjét. A legkisebb betét tehát, amit a takarékpénztár elfogad 50 lej.

A CSEKK ÉE KLIRINGFORGALOM.

Az eredeti tervek szerint ugyancsak júniusban kellett volna bevezetni a postatakarékpénztári csekk és kliringforgalmat is. A kereskedők és bankok már évekkal ezelőtt sürgették a csekk és kliring forgalom bevezetését. Az erre vonatkozó törvények és rendszabályok el is készültek, azonban csak most derült ki, hogy

ugy az elkészített törvény, mint a megszerkesztett szabályok annyira zavarosak, hogy azokat teljesen át kell dolgozni.

Információk szerint az új munkálatok még legalább hat hónapot vesznek igénybe, úgy, hogy a postatakarékpénztári csekk és kliring-forgalom bevezetésére január elseje előtt nem lehet számítani.

MI VAN A RÉGI BETÉTEKKEL?

Az új postatakarékpénztár üzembe helyezésével újra aktuális lett az a régi kérdés, hogy mi van tulajdonképpen a háboru előtti magyar postatakarékbetétek kifizetésével? Ezeket a betétkönyveket már évekkal ezelőtt összeszedték a felektől, de még máig sem történtek meg a visszafizetések. Milyen bizalommal fogadja a közönség az új postatakarékpénztár üzembevezetését, amikor a régi, arany korában történt befizetéseit tizenhárom év óta hiába várja, hogy visszakapja, — legalább is papírlapra.

Mi a csodás nyaklánc? Megtámadja a rákot és a többi fertőző betegségeket.

Ha az egészséges sejtekhez vibrációs hullámzás csatlakozik, a bakteriumok arra kényszerítik a test sejtjeit, hogy rendellenes szokásaitól eltérő gyakorisággal hullámozzanak, másoknál pedig teljesen megszünteti és lefojtja a hullámozást, azáltal hogy a hullámozásba ellenálló sejteket, vagyis toxinokat visz be.

Ez Lakhovski francia orvos-protektor teóriája, amelyet körülbelül 2 évvel ezelőtt az orvosi körök előtt kifejtett. Ugy a teória, mint a kísérleti bemutatások mindenütt feltűnést keltettek és bizalmat szereztek a felfedező tudósok.

Ertekezletében a francia orvos-tanár kijelenté, hogy az említett hullámozás végzetes hatásait csak úgy lehet ellensúlyozni, ha villamos szűrés útján biztosítjuk a szervezet rendes működésének helyreállítását, egy vagy több hullámozó kör által, amelyet nyaklánc vagy év formájában beviszünk a testbe. Ez az eljárás a rákos és más fertőző megbetegedések esetén kitűnő eredményeket mutatott fel és lényegesen megjavította a betegség lefolyását.

Ezek a csodás hatású nyakláncok és övek kaphatók gyógyszerárakban és kórházakban.

Dr. Laval

a párisi orvosi fakultástól.

A Lakhovski-laboratorium vezérképviselője, J. Julian, Pitar Moş 4. Bucureşti, felhívja a közönség figyelmét arra, hogy csak azok a nyakláncok és övek valódiak, amelyek csomagolása el van látva a Diian-cég garancia-szalagjával és ellenőrző vignetájával.

„HERCULES” S. A. Diclesan-mártn által gyártott, földgázzal égetett, tartós, fagyálló

cserép

előnyös áron kapható
FABRICA DE PRODUSE CERAMICE din CRISTIAN S. A.
Cristian jud. Braşov. Sz 17916

SZEKELY & RETI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁRTÁS R. T.
MAROSVÁSÁRHELY
NAGYSZEBEN, BRASSÓ-I FIOKJAI
LESZÁLLÍTOTT GYÁRI ÁRON
AJÁNLJAK
A MODERN BUTORGYÁRTÁS
REMEKEIT
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT IS.

Iskolák Egyesületek

★ AZ UNITARIUS KONFIRMÁCIÓ. A brassói unitárius ifjúság konfirmációi ünnepe május hó 14-én, áldozóünnepkor d. e. 11 órakor lesz a református templomban, amelyre minden érdeklődőt szívesen látnak.

— A CSEHSZLOVÁKIAI MAGYAR DALOSSZÖVETSÉG PÁLYAZATOT HIRDET a dalosszövetség jeligéjére. Ennek szövege legfeljebb négysoros vers lehet, amely megkapó művészi formában olyan gondolatot tartalmaz és alkalmas arra, hogy a magyar dalosok azzal kezdjék meg a magyar dal kultuszát. Az írógéppel, vagy idegen kézzel írt pályamunkákat lepecsételt, jelíges levéllel együtt 1931. május hó 20-ig kell beküldeni Bicsovszky Kázmér dr. ügyvezető elnök címére. (Bratislava-Pozsony, Köztársaság-tér 14. IV.) Pályadíj 200 cseh korona. A pályázat eldöntése után a dalosszövetség kiírja a díjnyertes jelíge megzenésítésére kifizetett 300 koronás pályadíjat is.

Sport

Románia-Bulgária válogatott labdamezőkészség lesz holnap Bukarestben

Bukarest, május 9.
Mint már jelentettük, holnap délután Bukarestben játszák Bulgária válogatott labdarúgó csapata a román válogatott ellen. A mérkőzés a Balkán-kupáért folyik. A két nemzet ezuttal hatodszor méri össze az erejét. A lejátszott öt meccs közül négyet Románia nyert meg, míg legutóbb a múlt évben az egyetlen, 5:3 arányú vereséget szenvedtek a bulgár válogatottól. Egyébként Románia a biztos favoritja a holnapi meccsnek, habár a futballban a meglepetések soha nincsenek kizárva. A két nemzet válogatottja a következő összeállításban játszik:

Románia: Szatmári, — Russen, Albu, — Robe, Steinbach, Murcsan, — Glanzmann, Stanciu, Sepi, Bodola, Kocsis.
Bulgária: Dermoschi, — Mistaloff, Hristoff, — Rafailoff, Efremoff, Kamenewski, — Tabacoff, Pesef, Kostoff, Lozanoff, Popoff.

A Balkán-kupa jelenlegi állása a következő: 1. Jugoszlávia 6 pont, 2. Románia 4 pont, 3. Görögország 4 pont, 4. Bulgária 2 pont.

Ha tekintetbe vesszük, hogy Románia játszotta a legkevesebb mérkőzést és az előtte vezető helyen álló Jugoszlávia két mérkőzéssel többet játszott, úgy nyilvánvaló, hogy Románia foglalja el a legkedvezőbb helyet a Balkán-kupában, ami egyébként minden valószínűség szerint a holnapi győzelemmel számbelileg is ki- fejezésre fog jutni.

A bukaresti meccs iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, melyet még fokoz, hogy Károly király is meg fog jelenni a tribünön.

♦ Iria—LAR, Brasovia—SzMTE mérkőzések lesznek holnap Brassóban. Érdekes meccsek kerülnek lebonyolításra holnap a Brasovia pályán. A feljavult Iria, a kitűnő formában levő LAR ellen is meglepetésre készül. A Brasovia a sepsiszentgyörgyi munkáscsapat jóképességű együttesét látva vendégei bábok mérkőzésre készül.

Footballabdák I-a

1/150, 2/200, 3/250, 4/300 gummival

5 meccs labda Lej 410.-

Viszonteladónak kedvezmény

GELLER-né, Brassó, Str. Reg. Carol (Kapu-utca) 36.

Jazz és Tangó-Band

mellett tánc az
EUROPA
kávéház-étteremben
(Brasso, Kolostor-utca 7.)
Olcsó ebéd és vacsora abonama
Leszállított bor és étel árak.
Előzékeny kiszolgálás.

Eladó bérház

Brassóban, Vár-utca 10. sz. alatt.
1200 m² területű ingatlan
rajta evő épületekkel. 16 lak-
részrel. Brassó, Honvéd-u. 16 sz. alatt.

Egy 3 keretes gőzfűrészes komplet
berendezés 1 bérbeadó vagy részben
is eladó.

Eladó 40 parcella 3-4-5-
600 m² nagyságúak 20 mtr
utcai fronttal, Brassóban Kut-utca és
Honvéd-utca átmenetnél.

Ingatlanok és parcellák rész-
eltétele és mindeit is kapható.
Egyes tételek külön-külön is eladók.
Tudakozódni Brassó, Vasul-u. 70. sz. a.

Ujítsa meg

lejárati előzetését, hogy a lapot
zavartalanul és lelkizettség nélkül
küldhessük.
A kiadóhivatal.

Szabó Márton

Brassó, Hosszu-u. 74.

Speciálisan berendezett autó-rugó üzem
Kész rugók raktáron. Javítások gyorsan
készülnek. — Rugók a legújabb
módszer szerint ruganyosítottak
Mélyen leszállított árak!

REDOUTE

ETTEREM — KÁVÉHAZ

Elsőrendű konyha:
Azugai Caraiman à la Pilsen sör!
Villásreggeli, zonosörrel együtt 16 lej!
Töptner Willy
vendéglős

Mozgófénykép- Színházak részére

teljes hangos leadóberendezést, má-
meglevő berendezésekhez. bármilyen gyárt-
mányú vetítő géphez könnyen felszerelhető
fotocellás készülékeket
külön is szállít
RADING ELECTRIC, London—Wien
Képviselő kerestetik.
Me kereséket kérünk vezérképviselőnköz
Olimpia Mozgófénykép R. T. Budapest VII.
Erzsébet körút 20. 12949

Brassó—Brassó, Kapu-utca 56 58. Telefon-
interurban: (szerk és kiadóhivatal) 1-77 és 82
Bucuresti—Bukarest I, Boulevardul Schitu
Măgureanu 21. Telefonszám 363-64

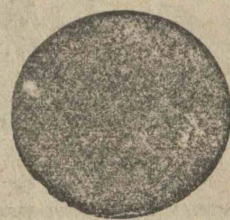
B. L. Kocsis Béla

Felolvaszerkesztő

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 10, negyedévre 30, félre 60, évente 120 lej. Magyarországra
negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820
évente 1600 lej

HIRDETÉSEKET tevesznek a kiadóhivatal, a mebizottak, valamint minden bel- és külföldi hír-
detiroda Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratu Traian 1 (Halmágyi Pál) — Jász: Str. S. Barna 10. (Osz-
tán Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2 (Balogh Géza), Telefon 17. (Hunyadi és Alsófatermez-
ésére Kolozsvár: Str. Dușanilor 7. (vot Timir-utca) (Neumann Ignác) — Marosvásárhely:
hely: Benjámín Arad — Nagyvárad: Str. Turului 13. (Szilágyi László) — Nagyvá-
rad: Str. Nic. J. 32. (Szabó Gyula) — Szatmár: Pápai Géza-utca 15. (Kertész László) Szatmár-
és Máramarosmegyék részére — Szilágyosnyó: (Halperin Ernő) — Temesvár: Gyár-
ros, Liget-utca 4. (Halmágyi Pál) — Torda: Str. Reșele 25. (Danes László.)
Megbizások elvételére és fizetésére ienti, helyi megbizottakon kívül a központi meg-
bizottak vannak felelősséget Bartha Géza Dán Dániel, Gerő Sándor

Gyomorzavarok?

Nem ismerem többé amióta rendszeresen étkezések
után

Magnesium-Perhydrol

tabletták
vesztek. Savanyú felbőffés, gyomor-nyomás és tell-
ség érzése valamint székrekedés mintegy varázsszóra
eltűntek. Ió! jegyezze meg

Magnesium Perhydrol-Tabletta

minden gyógyszerárban és drogueriában
kapható

Magnesium Perhydrol.

E. MERCK. DARMSTADT

világhírű nemzeti gyógyszeripari gyár

készítménye!

Óvakodjon utánaolaktól!

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdé-
tés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állási keresőknek 25% kedvezmény.
A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50 szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Fagylalkészítő gép, fagy-
lalt jégsczkrény és fagylalt fel-
szereleti cikkek, használt vagy
új, megvételre kergetetik. Eu-
ropa kávéház, Brassó. 12915

Jól berendezett vizimalom
kiadó, vagy eladó. Cim: Ol-
tean János, Tatrang. 12926

Jókarban levő kaszálógép, 2
szecsavágó és eke eladó. Hor-
váth Rink. Egy pénzsczkrény
a Korona-patikában. Sft. Ghe-
orghe. 12934

Nőikalapok olcsó árban kap-
hatók. Alakításokat 70 lejért
vállalok. Kapu-ucca 36. Brassó.
12809

TUSNADFÜRDŐN jól beve-
zetett PENSIO betegség miatt
azonnal BERBEADÓ. Köz-
lebbit: Brassó, Úszoda-u. 3.
12887

Eladó Mayerhoffer gyárt-
mányú jókarban levő komplett
KENYERGÁRBERENDEZÉS
Ajánlatok Taub Hirlepirodába
Carei. 12957

35 darab hollandiai óriás vá-
gású Gladiolus-gumót 12 szín-
ben 100 lejért szállít portómen-
tesen. Báro Blombergné Ulme-
ni-Salaj. 12956

Olcsón eladó egy 1070 Máv.
Főbusz lokomobil és egy 1230
Máv. új típusú 1929 kiadás
Fordson traktorral. Szász Já-
nos, Tatrang. 12943

ELADÓ kisebb családi ház
egy szoba, konyha, udvarral.
Katona kórház-tér 79. Brassó.
12941

Két szoba, konyha, pincéből
álló ház azonnal eladó. Brassó,
Mireslau 27. (vot Csatorna-u.)
12938

OLCSÓN ELADÓ: egy alig
használt Ganz gyártmányú 16
lórésű stabil benzínmotor, egy
dynamó 7. és fél kw. 230 Volt
32.6 Amp. Egy kapcsolótábla
szabályozóval és mérőeszkö-
zökkel. Külön-külön is eladók.
Közelebbit Roth Thomasnál.
Brassó, Hosszu-ucca 13 alatt.
12808

Allást keres

Volt fűrészüzemvezető, évti-
zedes praxissal, elvállal akár-
milyen irodai, raktárnoki stb.
munkát, egészen szerény dí-
jazás ellenében. Specialista:
munkáselszámolások, betegse-
gélyző-ügyek, adóügyek stb.
munkálataiban. Vállalna fél-
napi vagy esti munkát is.
Szíves megkereséseket „Munka-
nélküli specialista” jelígre
a brassói kiadóba kér. 12907

Főmolnár, vizgázott, nőtlen,
állást keres. Kivánatra bizo-
nyítványmásokat küld.
Esetleg almolnár vagy segédi
pozíciót is elvállal kevés fi-
zetéért. Darvas, Brassó, Cuza-
Voda 50. 12914

Garanciával rendelkező meg-
bizható komoly nő bizalmi ál-
lást keres nyaralóhelyre. Sári,
Str. Zamfir Anghel 54. Buka-
rest. 12944

Magyar, német, román gép-
író, román gyorsírással, ál-
lást keres. Szíves megkeresése-
ket „Lelkiismeretes” jelígre
az Agentia „Mercur” Bukarest,
Sarindar 12. kérek. 12945

Tizenkilenc éves vagyok,
ajánlkozom szoptatós dadának
azonnali belépéssel. Megkere-
sést a brassói kiadóba kérek.
12942

Budapesten végzett perfekt
ondoláló és manikűröző, aki
13 évi praksissal bír, vidékre,
vagy fűrdőhelyen azonnal meg-
lépne. Fizetést levéiben meg-
állapodással. Körösi Erzsébet,
Brassó, Ráma-ucca 28. 12959

Alást nyer

Egyedül álló perfekt szakács-
nét keresek penzióhoz május
tizenötől szeptember végéig.
Jakabffy Béla Gheorgheni.
12955

Társadalmi összeköttetések-
kel bíró csakis jobb urak, höl-
gyek, Bukaresiben és regát vá-
rosaiban akvizíciós munkára
kerestek. Ajánlkozások „Jó
kereset” Bukaresti Lapokhoz.
12946

Társat keresek baromfi-, méh-
telep létesítésére. Saját telek-
kel rendelkezőt. Címek kórek
Agentia Merkur, Bukarest. Sa-
rindar. 12947

Cserépkályha-szerelő, jó
munkaerőt, állandóan alkal-
maz „Transsylvania”, Bucu-
resti. Bdul. Elisabeta 55. 12952

Fiatal bádógossegéd kereste-
tik. Mágori István, bádós,
Közdivásárhely. 12940

Lakás

ARADON HOTEL CENTRAL
modernül, folyó vízzel felsze-
relve, tiszta, csendes, olcsó!

KERESEK KETSZOBAS,
fűrdőszobas, egészséges lakást,
lehetőleg nem messze a Belvá-
rostól. Kertes házak előnyben.
Címeket „Pontos fizető, állandó
lakó” jelígre a brassói ki-
adóba kérek. 12909

Kiadó fodrász üzlethelyiség,
Sepsiszentgyörgy állomás. Cim
Téglás Albert, ugyanott. 12792

Vegyes

Brassó centrumában kaució-
képes vendéglős kerestetik.
Ugyanott használt jégscz-
krényt veszek. Cim 12869 sz. a
a brassói kiadóban.

Poloskát lelkiismeretesen
csak Alesi irt, Brassó, Sütő-
ucca 3. 12950

Egy MŰHELY KIADÓ. Hosz-
szu-ucca 142. 12951

NYÁRI DIVATLAPOK, né-
met kézimunkafüzetek nagy
választékban a Brassói Lapok
Könyvosztályában. 12919

Csak egy lehetősége van
arra, hogy gyorsan és előnyo-
san házasságot kössön. For-
dujon bizalommal B.ZONY
ERENC házasság közvetítő
irodához, Timisoara I, Peitir-
utca 2. Előjegyzésben vagy
nos leányok és uriaszonyok.
Vagyos és előkelő társadalmi
állású urak 16265

Csak rövid ideig!

Végkiárusítás Bologa Emil cégnél Brassó, Buzasor 3

Eladás
minden elfogadható árban!

Még e hó végéig!